

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-04/32
URBROJ: 613-01-03-2-24-11
Zagreb, 8. travnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Klinika za
psihijatriju Vrapče,
Zagreb
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O KLINICI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje i izvršenje plana	9
	Financijski izvještaji	11
	Javna nabava	23
III.	REVIZIJA ZA 2022.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	27
	Nalaz za 2022.	28
	Provedba naloga i preporuka	46

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Klinike za psihijatriju Vrapče, Zagreb (dalje u tekstu: Klinika) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Klinike sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izraženo je uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Klinike za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Podaci iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine nisu usklađeni s podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima. Prema podacima iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine koncem 2022. iznosila je 157.043.718,00 kn, a prema podacima iz glavne knjige i financijskih izvještaja iznosi 159.647.308,00 kn, što je više za 2.603.590,00 kn. U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima iskazana je vrijednost knjiga u iznosu od 917.618,00 kn. Klinika knjige nije evidentirala u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine.

U poslovnim knjigama evidentirana je vrijednost zemljišta u iznosu od 196.806,00 kn za koje Klinika ne raspolaže dokumentacijom na temelju koje je evidentirano u poslovnim knjigama te se ne zna o kojem se zemljištu radi.

Pomoćne evidencije lijekova i medicinskog potrošnog materijala nisu ustrojene u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u trenutku izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala iz Centralne ljekarne na odjele. Prema popisnim listama, koncem 2022. na odjelima i zavodima, stanje zaliha lijekova iznosilo je 159.158,00 kn te stanje medicinskog potrošnog materijala 243.166,00 kn. Popisane zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima nisu evidentirane u poslovnim knjigama Klinike.

Prihodi za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja neubrojivih osoba u iznosu od 5.805.215,00 kn u poslovnim knjigama nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom nije obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi (investicije u tijeku) u iznosu od 1.544.520,00 kn, vrijednosni papiri (obveznice koje se odnose na ulaganja u Fond za razvoj nerazvijenih područja bivše države) u iznosu od 309.969,00 kn, materijalna imovina (građevinsko i poljoprivredno zemljište) u iznosu od 196.806,00 kn i nematerijalna imovina (ulaganja u računalne programe i ostala nematerijalna imovina) u iznosu od 89.582,00 kn. Za dugotrajnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku odnose se na građevinske objekte u pripremi i poslovne objekte u pripremi) nije provjeren stupanj dovršenosti niti je dan prijedlog za dovršenje investicija u tijeku i stavljanje imovine u upotrebu. Popisne liste knjiga sadrže broj primjeraka, naziv i autora knjige, a ne sadrže inventurni broj i novčanu vrijednost knjiga. S obzirom na to da iskazani podaci o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iz analitičkih evidencija, povjerenstvo za popis imovine i obveza je trebalo izvršiti usklađenja, što nije učinjeno. Osnovna svrha popisa nije ostvarena, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Financijskim planom Klinike za 2022., prihodi su planirani u iznosu od 157.520.000,00 kn, rashodi u iznosu od 154.020.000,00 kn te je planiran višak prihoda nad rashodima u iznosu od 3.500.000,00 kn, kojim je planirano djelomično pokriće prenesenog manjka iz prethodnih godina (koncem 2021. manjak za pokriće u sljedećem razdoblju iznosio je 30.694.497,00 kn). Financijski plan Klinike sadrži planirane prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji, a ne sadrži planirane prihode i rashode po izvorima financiranja i programskim klasifikacijama. Obrazloženje prijedloga Financijskog plana nije doneseno. Klinika je bila obvezna izraditi prijedlog Financijskog plana u skladu sa Zakonom o proračunu, Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama te Uputom za izradu Proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022. – 2024. Financijski plan Klinike koji je usvojilo Upravno vijeće nije istovjetan Financijskom planu Klinike iskazanom u Posebnom dijelu Proračuna Grada Zagreba.

Program rada i razvoja nije donesen, što nije u skladu s odredbama Zakona o ustanovama, Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta Klinike. (točka 2. Nalaza)

- Planom nabave te izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 26.127.875,00 kn. Planirani su postupci nabave u iznosu od 16.333.989,00 kn i postupci jednostavne nabave u iznosu od 9.793.886,00 kn. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi, na temelju 30 otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 29 ugovora o javnoj nabavi roba i usluga i jedan dodatak ugovoru te jedan okvirni sporazum u ukupnom iznosu od 6.192.819,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 5.245.792,00 kn i usluga 947.027,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Postupci jednostavne nabave roba i usluga provedeni su u iznosu od 8.072.358,00 kn, od čega se na nabavu roba odnosi 6.111.666,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i na nabavu usluga 1.960.692,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Planom nabave nisu planirani te su bez primjene propisanih postupaka nabave nabavljeni tehnički materijal u iznosu od 392.386,00 kn, usluge održavanja sustava vatrodjave u iznosu od 135.634,00 kn te laserski pisači u iznosu od 28.545,00 kn. Također, bez provedenih propisanih postupaka nabave nabavljene su usluge održavanja kotlovnice u iznosu od 112.099,00 kn, usluge održavanja ostale opreme u iznosu od 80.314,00 kn i klima uređaji u iznosu od 49.323,00 kn. (točka 5. Nalaza)

Obveze Klinike

Klinika je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O KLINICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Klinika je javna ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost psihijatrije i srodnih područja. Zdravstvenu djelatnost obavlja sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23), i to: bolničku djelatnost iz psihijatrije, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu sa specijalističkom dijagnostikom iz psihijatrije, neurologije i opće interne medicine te dnevnu bolničku opskrbu u okviru ambulantnog liječenja iz djelatnosti psihijatrije i neurologije. Uz zdravstvenu djelatnost, u Klinici se obavlja znanstveno-istraživačka djelatnost iz područja biomedicine i zdravstva, nastavna djelatnost iz područja obrazovanja zdravstvenih i drugih radnika te provođenje psihijatrijskih vještačenja za potrebe sudova i drugih ustanova. Osim navedenih djelatnosti, Klinika može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju osnovne djelatnosti ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz djelatnost upisanu u sudski registar.

Klinika je pravna osoba upisana u sudski registar koji vodi Trgovački sud u Zagrebu. Osnivač Klinike je Grad Zagreb. Sjedište Klinike je Bolnička cesta 32, Zagreb.

Prema Statutu Klinike za psihijatriju Vrapče iz prosinca 2019. te Izmjenama i dopunama Statuta iz prosinca 2019., srpnja i rujna 2021., siječnja i veljače 2022., Klinika je osnovana 1877. odlukom Hrvatskog sabora. Unutarnje ustrojstvo Klinike utvrđeno je Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Klinike iz siječnja 2016. te Izmjenama i dopunama Pravilnika iz svibnja 2017., ožujka 2018., listopada 2019., veljače 2020., rujna i studenoga 2022. te siječnja 2023.

Izvori financiranja djelatnosti su prihodi od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), iz proračuna Grada Zagreba, vlastiti prihodi, pomoći, donacije te drugi prihodi.

Ustrojstvene jedinice Klinike su zavodi, službe, odjeli i odsjeci. Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Klinike ustrojstvene jedinice su: 13 zavoda, zajedničke medicinske, specijalističko-dijagnostičke i suradne jedinice, Zavod za psihijatrijska istraživanja i Jedinica za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite te nemedicinske ustrojstvene jedinice za obavljanje stručno-administrativnih, uslužnih i pomoćnih poslova, i to: Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za ekonomsko-financijske poslove, Služba prehrane, Tehnička služba i Stručna organizacijska jedinica zaštite na radu i zaštite od požara. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Klinike sistematizirano je 795 radnih mjesta.

Tijela Klinike su: Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Bolničko povjerenstvo za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu te Povjerenstvo za unutarnji nadzor.

Upravno vijeće ima sedam članova, od kojih predsjednika i tri člana imenuje osnivač, jednog člana predstavnici Republike Hrvatske i dva člana su zaposlenici Klinike. Upravno vijeće donosi statut uz suglasnost osnivača, donosi program rada i razvoja i nadzire njihovo izvršavanje, donosi financijski plan i završni račun te druge opće akte, odlučuje o nabavi, odnosno prodaji dugotrajne imovine te o izvođenju investicijskih radova i radova investicijskog i tekućeg održavanja čija pojedinačna vrijednost prelazi 150.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odlučuje o izdavanju mjenica i ostalih sredstava osiguranja plaćanja po istom pravnom poslu u vrijednosti do 600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i druge poslove utvrđene Statutom. Poslovníkom o radu pobliže je uređen način rada Upravnog vijeća.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Kliniku i odgovoran je za zakonitost rada Klinike. Ravnateljica imenuje i razrješava Upravno vijeće Klinike na razdoblje od četiri godine, a imenuje se na temelju natječaja. Ravnatelj zastupa Kliniku, donosi odluke vezane za poslovanje, osim odluka iz nadležnosti Upravnog vijeća. Ravnateljica je Upravnom vijeću podnijela Izvješće o radu Klinike za 2022.

Od 3. rujna 2019. ravnateljica Klinike je izv. prof. prim. dr. sc. Petrana Brečić, dr. med.

Klinika je početkom 2022. imala 730 zaposlenika (od toga 505 zdravstvenih i 225 nezdravstvenih), a koncem 2022. imala je 715 zaposlenika (od toga 505 zdravstvenih i 210 nezdravstvenih).

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Klinici, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u. U okviru bolničke zdravstvene zaštite ostvarena su 177 074 dana bolničkog liječenja odnosno 26 dana po pacijentu, a od ukupno 881 ugovorenog kreveta popunjeno je 500 kreveta ili 56,7 %. U polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti ostvareno je 115 786 usluga odnosno 1,42 usluge po pacijentu, dok je u okviru dnevnih bolnica liječeno 1 896 pacijenata.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Klinici

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	730	715	98
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	481	480	99,79
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	474	473	99,79
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	7	7	100
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	24	25	104
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	225	210	93
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	626	626	100
1.2.	Ugovoreni broj postelja	881	881	100
1.3.	Popunjeni broj postelja	490	500	102
2.	Popunjenost-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	78,27	79,87	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	55,62	56,75	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	6.415	6.859	107
4.	Broj dana bolničkog liječenja	173.675	177.074	102
5.	Prosjek bolničkih dana liječenja	27,1	25,8	95
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici			
1.1.	Ukupan broj	130	130	100
1.2.	Ugovoreni broj	105	105	100
1.3.	Popunjeni broj	301	305	101
2.	Popunjenost-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)			
2.1.	Na ukupan broj	231,54	234,62	-
2.2.	Na ugovoreni broj	286,67	290,48	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	1.912	1.896	99
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva (dolazaka pacijenata)	73.462	81.570	111
2.	Broj usluga	100.316	115.786	115
3.	Prosjek usluga po slučaju (bolesniku)	1,37	1,42	104

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Izvještavanje na godišnjoj razini provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom čelnik institucije, za razdoblje prethodne proračunske godine u kojem je obnašao dužnost, izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. U skladu s odredbom članka 35. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. dostavljena je Gradu Zagrebu u propisanom roku. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (Obrazac 1b), u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene nepravilnosti navedene su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u području izvršenja proračuna/financijskog plana (Klinika zbog povećanih troškova uzrokovanih inflacijom i pandemijom nije bila u mogućnosti pravodobno isplatiti sredstva po pravomoćnim presudama), području računovodstva (Klinika u travnju i kolovozu 2022. nije pravodobno dostavila Zahtjev za povratom isplaćene plaće zaposleniku tijekom privremene nesposobnosti/spriječenosti za rad prema HZZO-u) te u području upravljanja imovinom (za dvije nekretnine Klinika je predala prijedloge za brisanje društvenog vlasništva u zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Zagrebu). Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2022., utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti i imenovane su osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. Sastavljeno je Izvešće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2021., u kojem su navedene potrebne aktivnosti, očekivani rokovi i osobe odgovorne za otklanjanje nepravilnosti, realizacija, obrazloženje za nerealizirane/djelomično realizirane aktivnosti te novi očekivani rok otklanjanja nepravilnosti.

Klinika je u lipnju 2016. donijela Postupnik te u ožujku 2019. Izmjene i dopune Postupnika, kojima je uređen postupak stvaranja ugovornih obveza, postupak nabave roba, radova i usluga, postupak zaprimanja računa, njihova provjera i pravodobnost plaćanja, postupak praćenja izvršenja nabave roba prema ugovoru te postupak naplate prihoda, odnosno potraživanja bolnice i nadležnost osoba koje sudjeluju u spomenutim postupcima. Poslovanje Klinike odvija se putem e-računa.

Na mrežnim stranicama Klinike objavljeni su propisi koji se odnose na područje djelovanja Klinike, unutarnji akti, Financijski plan za 2022. i projekcije plana za 2023. i 2024., financijski izvještaji, Izvješće o radu, informacije o javnim uslugama koje pruža Klinika, podaci o primljenim donacijama i iznosi donacija, informacije o planu nabave, registru ugovora, jednostavnoj nabavi i sprječavanju sukoba interesa i druge informacije. Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, ravnateljica Klinike je u svibnju 2021. donijela Etički kodeks Klinike, koji je objavljen je na mrežnim stranicama.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Klinika nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. Poslove nadzora i kontrole obavlja Gradski kontrolni ured Grada Zagreba na temelju Sporazuma o obavljanju unutarnje revizije u zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb. Gradski kontrolni ured u studenome 2020. obavio je kontrolu poslovanja Klinike za razdoblje od 2015. do 2019. na temelju naloga gradonačelnika, o čemu je sastavljeno Izvješće o provedenoj kontroli Klinike. Gradski kontrolni ured je utvrdio da u predmetnom razdoblju od 2015. do 2019. nisu doneseni godišnji planovi zapošljavanja te se zapošljavanje provodilo na temelju odluka Upravnog vijeća, dok za zapošljavanja liječnika na specijalizaciji iz psihijatrije i pripravnika nije dokumentirana suglasnost gradonačelnika.

U lipnju 2022. HZZO je proveo redovnu djelomičnu kontrolu poslovanja i izvršavanja ugovornih obveza Klinike u vezi s ispravljanjem nepravilnosti utvrđenih u Izvješću o provedenoj redovnoj sveobuhvatnoj kontroli poslovanja i izvršavanja ugovornih obveza Klinike iz ožujka 2020., o čemu je u srpnju 2022. sastavljeno Izvješće.

Utvrđene su nepravilnosti, između ostalog, u vezi s javnom nabavom, obračunom plaća i prekovremenog rada, ugovora o djelu te u vezi s ispostavljanjem računa HZZO-u. Nadalje, u listopadu 2022. HZZO je proveo izvanrednu ciljanu kontrolu poslovanja i izvršavanja ugovornih obveza Klinike, u vezi s nabavom roba, radova i usluga u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 30. lipnja 2022. s posebnim osvrtom na nabavu bez postupka primjene Zakona o javnoj nabavi, o čemu je u studenome 2022. sastavljeno Izvješće. U Izvješću navode da je Klinika od siječnja do lipnja 2022. bez primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) nabavila lijekove u iznosu od 45.131,00 kn te usluge zbrinjavanja medicinskog otpada u iznosu od 216.445,00 kn.

Klinika koristi vMIS – medicinski informacijski sustav koji omogućava praćenje pacijenta od prijema do otpusta, uključujući izdavanje računa te izradu i uvid u medicinske dokumente, transfer podataka u HZZO, statističke obrade i drugo. Program je prilagođen pravilima HZZO-a, a omogućava izradu računa prema drugim ustanovama, prema pacijentima koji nemaju zdravstveno osiguranje te prema osiguravajućim kućama dopunskog osiguranja. S navedenim je povezan zasebni forenzički sustav, ljekarnički sustav, modul kvalitete te sustav e-naručivanja. Nadalje, Klinika ima sustav Kadrovske evidencije kojem nedostaju razne funkcionalnosti te se veći dio podataka vodi u Excel tablicama. Računovodstvo koristi program Konto i Glavna knjiga koji omogućava svakodnevno knjiženje i evidentiranje poslovnih procesa sukladno propisima.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom za 2022., prihodi su planirani u iznosu od 157.520.000,00 kn, rashodi u iznosu od 154.020.000,00 kn te je planirano djelomično pokriće prenesenog manjka iz prethodnog razdoblja u iznosu od 3.500.000,00 kn. Financijski plan i šest preraspodjela Financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće.

Planirani prihodi iznose 157.520.000,00 kn. Odnose se na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza o provođenju zdravstvene zaštite u iznosu od 136.800.000,00 kn, ostale i izvanredne prihode (prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihode od kliničkih ispitivanja, donacija, najma prostora, ostali prihodi i drugo) u iznosu od 7.555.000,00 kn, prihode iz proračuna (decentralizirana sredstva Grada Zagreba, Ministarstva zdravstva za projekte, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna i drugo) u iznosu od 6.200.000,00 kn, prihode od ostalih korisnika i pruženih usluga drugim zdravstvenim ustanovama (prihodi od pruženih usluga drugim zdravstvenim ustanovama, Ministarstva zdravstva za pružanje usluga prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba, ostalih korisnika, sudova, bolnica, građana i drugo) u iznosu od 6.010.000,00 kn te ostale prihode (prihodi od participacija i EU projekata) u iznosu od 955.000,00 kn.

Planirani rashodi iznose 154.020.000,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 120.865.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 28.226.250,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.291.750,00 kn, ostale rashode u iznosu od 1.400.000,00 kn i financijske rashode u iznosu od 237.000,00 kn. U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji planirani rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 9.475.250,00 kn, energiju u iznosu od 5.650.000,00 kn, namirnice u iznosu od 4.040.000,00 kn te lijekove u iznosu od 3.740.000,00 kn.

Prihodi su ostvareni u iznosu od 155.106.895,00 kn, što je 2.413.105,00 kn ili 1,5 % manje od planiranoga iznosa, a rashodi u iznosu od 145.987.695,00 kn, što je 8.032.305,00 kn ili 5,2 % manje od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije manje od planiranog iznosa ostvareni su ostali i izvanredni prihodi (prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od kliničkih ispitivanja, donacija, najma prostora, ostali prihodi i drugo) koji su planirani u iznosu od 7.555.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 5.767.822,00 kn, što je 1.787.178,00 kn ili 23,6 % manje od plana.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 3.291.750,00 kn, a ostvareni u iznosu od 1.089.433,00 kn, što je 2.202.317,00 kn ili 66,9 % manje od planiranog iznosa (s obzirom na nastale objektivne okolnosti, nisu ostvareni planirani rashodi za dodatna ulaganja u građevinske objekte, i to radovi na sanaciji krova na pojedinim objektima Klinike u iznosu od 1.420.000,00 kn) te materijalni rashodi koji su planirani u iznosu od 28.226.250,00 kn, a ostvareni u iznosu od 24.510.362,00 kn, što je 3.715.888,00 kn ili 13,2 % manje od planiranog iznosa (što je rezultat racionalizacije poslovanja u situaciji nastaloj uslijed epidemije COVID-19).

U skladu s odredbama članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi za 2023. u iznosu od 160.830.000,00 kn i rashodi u iznosu od 157.330.000,00 kn, a za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 161.430.000,00 kn i rashodi u iznosu od 157.930.000,00 kn. Planirano je djelomično pokriće manjka iz prethodnog razdoblja u 2023. i 2024. u iznosu od 3.500.000,00 kn.

Upravno vijeće je u srpnju i prosincu 2022. donijelo Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodne godine. Sastavni dio spomenutih Odluka je analiza postojećeg stanja, prijedlog mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja i akcijski plan provedbe mjera. Spomenuti dokumenti su dostavljeni Gradu Zagrebu. Odlukama je utvrđena procjena rezultata te način pokrića planiranog manjka prihoda koji se prenosi i planira se podmiriti u sljedećem trogodišnjem razdoblju.

Plan rada i razvoja nije donesen.

Financijski izvještaji

Klinika vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2022. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Klinike. Za potrebe izrade konsolidiranih financijskih izvještaja predani su i Ministarstvu zdravstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 155.106.895,00 kn, što je 13.550.175,00 kn ili 9,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.557.010,00	4.824.241,00	135,6
2.	Prihodi od imovine	530,00	507,00	95,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.227.228,00	3.309.904,00	102,6
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	7.938.097,00	10.218.205,00	128,7
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	126.753.066,00	136.698.458,00	107,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	74.818,00	52.720,00	70,5
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	5.971,00	2.860,00	47,9
	Ukupni prihodi	141.556.720,00	155.106.895,00	109,6

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 136.698.458,00 kn, koji čine 88,1 % ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su povećani prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 9.945.392,00 kn ili 7,8 % (zbog povećanja maksimalno ugovorenog iznosa za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite – limita od 1. lipnja i 1. studenoga 2022.) te su povećani prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrata po protestiranim jamstvima u iznosu od 2.280.108,00 kn ili 28,7 % (zbog povećanja prihoda od kliničkih ispitivanja lijekova).

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 4.824.241,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći odnose se na namjensku pomoć Ministarstva zdravstva za isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.873.316,00 kn, za podmirivanje dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima su osnivači županije prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u iznosu od 1.140.546,00 kn te za projekt Klinike „Ništa nije učinjeno u jednom danu“ u iznosu od 300.000,00 kn. Od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ostvarene su pomoći za mjeru potpore za pripravništvo u javnim službama (EU sredstva i nacionalna komponenta) u iznosu od 487.417,00 kn te za provedbu projekta „Podizanje kompetencija zdravstvenih radnika za potrebe osoba s demencijom u cilju prevencije napredovanja bolesti i delirija“ u iznosu od 364.439,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 3.309.904,00 kn i odnose se na prihode od dopunskog osiguranja HZZO-a u iznosu od 2.417.830,00 kn, prihode od drugih osiguravatelja dopunskog osiguranja u iznosu od 735.468,00 kn, učešća korisnika u pokriću dijela troškova pružene zdravstvene zaštite (participacija) u iznosu od 151.132,00 kn te prihode s naslova osiguranja i refundacija štete u iznosu od 5.474,00 kn.

Osigurana osoba obvezna je prilikom korištenja zdravstvene zaštite sudjelovati (participirati) u troškovima zdravstvene zaštite, u skladu s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23) neposredno ili putem dopunskog zdravstvenog osiguranja kod kojeg je osigurana. Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23) regulirane su vrste, uvjeti i način provođenja dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Putem dopunskog osiguranja se osigurava pokriće dijela troškova do pune cijene zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u skladu s odredbama spomenutog Zakona.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrata po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 10.218.205,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba u iznosu od 5.777.557,00 kn, prihode od kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu od 2.527.837,00 kn, prihode od donacija lijekova u iznosu od 715.598,00 kn, prihode od usluga najma u iznosu od 332.498,00 kn te prihode za provođenje istraživanja učinkovitosti cjepiva protiv bolesti COVID-19 u sprječavanju laboratorijski potvrđene SARS-CoV-2 infekcije u zdravstvenih djelatnika u sklopu projekta „Developing an Infrastructure and Performing Vaccine Effectiveness Studies for Covid-19 Vaccine in the EU/EEA „ u iznosu od 175.200,00 kn.

Prihodi za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba ostvareni su na temelju Ugovora o pružanju usluga prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba kojim su uređeni odnosi u vezi s troškovima prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba u psihijatrijskoj ustanovi koji su Ministarstvo zdravstva i Klinika zaključili u siječnju 2022., na temelju Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (Narodne novine 76/14) te raspoloživim sredstvima u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. i projekcija za 2023. i 2024. godinu (Narodne novine 140/21, 62/22 i 131/22). Za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. za uslugu prisilnog smještaja jedne nebrojive osobe ugovoreni su troškovi u iznosu od 200,00 kn po danu, a podmiruju se s pozicije Ministarstva zdravstva.

Prihodi od kliničkih ispitivanja lijekova ostvareni su u iznosu od 2.527.837,00 kn, što je više za 2.087.573,00 kn ili 474,2 % u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 440.264,00 kn. Na klinička ispitivanja iz 2022. odnosi se 2.271.989,00 kn, a na naplaćene prihode za klinička ispitivanja iz 2021. odnosi se 255.848,00 kn. Od navedenog iznosa, u skladu s ugovorima, Klinika je ostvarila prihode u iznosu od 1.197.441,00 kn (od čega za podmirenje troškova korištenja kapaciteta u iznosu od 894.786,00 kn, 20,0 % za režijske, administrativne i druge rashode u iznosu od 300.631,00 kn te tečajne razlike u iznosu od 2.024,00 kn), naknade za 24 ispitivača u iznosu od 1.301.219,00 kn (evidentirane u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge) te za troškove naknade prijevoza ispitanicima u iznosu od 29.177,00 kn. Prema financijskom izvješću o kliničkim ispitivanjima lijekova za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. koje je usvojilo Upravno vijeće, Klinika je imala 13 aktivnih studija. Klinička ispitivanja lijekova obavljaju se na temelju ugovora zaključenih između naručitelja ispitivanja, Klinike i glavnog ispitivača. Ugovori se zaključuju uz prethodno pribavljeno mišljenje Središnjeg etičkog povjerenstva o prihvatljivosti ispitivanja i suglasnosti Ministarstva zdravstva. Pravilnikom o kliničkom ispitivanju lijekova Klinike iz 2013. te izmjenama Pravilnika iz 2017. utvrđena je organizacija provođenja kliničkog ispitivanja lijekova koja se obavlja u Klinici (kao kliničke i znanstveno-nastavne ustanove koja udovoljava propisanim uvjetima) te je, između ostalog, utvrđen način korištenja novčanih sredstava pribavljenih temeljem ugovora o provođenju kliničkih ispitivanja. Ugovorima o provođenju kliničkih ispitivanja utvrđeni su ukupni troškovi provedbe kliničkog ispitivanja po ispitaniku, troškovi medicinskih i drugih postupaka, naknade koje se refundiraju ispitanicima (putni troškovi) i drugi podaci te visina naknade koja pripada Klinici (20,0 %) i ispitivačkom timu (80,0 %).

Prihodi od donacija lijekova ostvareni u iznosu od 715.598,00 kn odnose se na prihode od utrošenih lijekova i medicinskog potrošnog materijala koje su Klinici donirala trgovačka društva.

Vrijednosno značajniji prihodi od usluga najma ostvareni su od najma dijela nekretnine za postavljanje, djelovanje i održavanje bazne stanice mobilne elektroničke komunikacijske mreže namijenjene prijemu i odašiljanju radijskog signala tri operatera u iznosu od 183.530,00 kn, iznajmljivanja dijela poslovnog prostora za postavljanje aparata za tople napitke u iznosu od 75.166,00 kn, iznajmljivanja dijela zemljišta za postavljanje kioska za prodaju dnevnih novina u iznosu od 36.000,00 kn te prihoda od najma prostora za bankomat poslovne banke u iznosu od 12.810,00 kn.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 136.698.458,00 kn odnose se na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 133.583.233,00 kn te prihode iz Grada Zagreba za financiranje redovne djelatnosti Klinike u iznosu od 3.115.225,00 kn.

Međusobna prava i obveze Klinike i HZZO-a u vezi s provođenjem bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite uređena su Ugovorom o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz srpnja 2020. te dodacima Ugovoru iz siječnja, veljače, studenoga i prosinca 2021. te lipnja i prosinca 2022. Za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. ugovoren je limit u iznosu od 128.718.506,00 kn te su ugovorena sredstva za provođenje određenih DTP postupaka – CT u iznosu od 807.900,00 kn.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada HZZO-a za 2022., iz siječnja 2023., HZZO je na temelju ugovora u 2022. bio u obvezi Klinici doznačiti sredstva u iznosu od 128.717.506,00 kn (umanjeno za uskratu po ugovoru za temeljna sredstva u iznosu od 1.000,00 kn). Ukupno su ispostavljeni računi za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 131.591.530,00 kn odnosno zaprimljeno je računa u većem iznosu od ugovorenih sredstava u iznosu od 2.874.024,00 kn.

Klinici su na temelju VI. Dodatka ugovoru uplaćena dodatna novčana sredstva za plaćanje razlike između ugovorenih sredstava i ispostavljenih računa u iznosu od 1.189.959,00 kn. Preostalim iznosom više ispostavljenih računa od ugovorenog limita za 2022. u visini od 1.683.065,00 kn (umanjeno za račune vraćene Klinici u iznosu od 1.000,00 kn) umanjene su obveze Klinike za predujmove od HZZO-a primljene u prethodnim godinama. Koncem 2022. obveze za navedene predujmove iznose 16.261.308,00 kn te dio više zaprimljenih računa u 2022. za pokriće avansa na 1. siječnja 2022. iznosi 1.683.065,00 kn (umanjeno za račune vraćene Klinici u iznosu od 1.000,00 kn). Prema Zapisniku HZZO-a, ukupno potraživanje za isplaćena sredstva prema Ugovoru za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (za 2022. i iz prethodnih godina) iznosi 16.261.308,00 kn.

Upravno vijeće Klinike je u siječnju 2023. donijelo odluku prema kojoj se konačni obračun izvršenja rada i usklađenja HZZO-a s bolničkim zdravstvenim ustanovama neće potpisati, jer Klinika osim obveza prema HZZO-u za primljene predujmove ima evidentirana i potraživanja od HZZO-a iz prethodnih godina u iznosu od 50.890.567,00 kn, koja HZZO ne priznaje, a Klinika ih neće isknjižiti iz poslovnih knjiga.

Prihodi iz nadležnog proračuna (Grada Zagreba) za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika u iznosu od 3.115.225,00 kn ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 2.174.109,00 kn te rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 941.116,00 kn. Na temelju Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2022. godini (Narodne novine 147/21) kojom je utvrđen minimalni financijski standard za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2022. te Zaključka o rasporedu dodijeljenih decentraliziranih sredstava između zdravstvenih ustanova kojih je osnivač Grad Zagreb u 2022. (Službeni glasnik Grada Zagreba 13/22) iz travnja 2022., Klinici su raspoređena sredstva u iznosu od 2.500.000,00 kn. Utrošena su sredstva u iznosu od 2.340.936,00 kn, od čega za rashode poslovanja u iznosu od 1.399.821,00 kn te za rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 941.115,00 kn. Na temelju Zaključka gradonačelnika Grada Zagreba o korištenju sredstava, iz studenoga 2022., Klinici je odobrena financijska potpora za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima za lijekove i medicinski materijal u iznosu od 624.288,00 kn. Klinika je na temelju ugovora o sufinanciranju Projekta resocijalizacije ovisnika koji se liječe na Zavodu za liječenje ovisnosti i Zavodu za dualne poremećaje zaključenog u veljači 2022. s Gradom ostvarila prihode u iznosu od 150.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 145.987.695,00 kn, što je 6.342.918,00 kn ili 4,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	110.093.410,00	115.451.556,00	104,9
2.	Materijalni rashodi	26.532.555,00	28.929.294,00	109,0
3.	Financijski rashodi	220.145,00	231.550,00	105,2
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	34.033,00	11.662,00	34,3
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	97.500,00	102.300,00	104,9
6.	Ostali rashodi	959.556,00	171.900,00	17,9
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.707.578,00	1.089.433,00	63,8
	Ukupni rashodi	139.644.777,00	145.987.695,00	104,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 2)	141.556.720,00	155.106.895,00	109,6
	Višak prihoda	1.911.943,00	9.119.200,00	477,0

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 115.451.556,00 kn ili 79,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (materijalni rashodi, financijski rashodi, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, naknade građanima i kućanstvima, ostali rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) iznose 30.536.139,00 kn i čine 20,9 % ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećanje rashoda odnosi se na rashode za zaposlene za 5.358.146,00 kn ili 4,9 %, najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za izračun plaće i isplata razlike uvećanja plaće za prekovremeni rad te materijalnih rashoda za 2.396.739,00,00 kn ili 9,0 % zbog povećanja troškova za materijal i energiju (za 1.649.425,00 kn ili 11,5 %), što je posljedica povećanja cijena namirnica i energenata. Vrijednosno značajnije smanjenje rashoda u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na ostale rashode u iznosu od 787.656,00 kn ili 82,1 % zbog značajnog smanjenja rashoda za ugovorne kazne i ostalih naknada šteta, rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 618.145,00 kn ili 36,2 %, zbog manje ostvarene nabave uredske opreme i namještaja te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 286.774,00 kn ili 23,0 % zbog manjih troškova sudskih postupaka u odnosu na prethodnu godinu.

Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 96.616.729,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 14.484.797,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 4.350.030,00 kn. Rashodi za brutoplaće u iznosu od 96.616.729,00 kn odnose se na plaće za redovan rad u iznosu od 94.853.896,00 kn, plaće za prekovremeni rad u iznosu od 1.558.118,00 kn te plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 204.715,00 kn.

Nadalje, Klinika je na temelju Odluke o posebnoj nagradi radnicima u sustavu zdravstva koji obavljaju poslove vezane za pružanje zdravstvene skrbi pacijentima oboljelima od bolesti COVID-19 (Narodne novine 136/20) iz prosinca 2020. isplatila nagrade u iznosu od 271.861,00 kn. Prema navedenoj Odluci posebna nagrada isplaćuje se radnicima u sustavu zdravstva koji obavljaju poslove vezane za pružanje zdravstvene skrbi pacijentima oboljelima od bolesti COVID-19 u iznosu od 10,0 % od osnovne plaće zaposlenika.

Klinika je koncem 2022. imala sedam zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Drugi rashodi za zaposlene u iznosu od 4.350.030,00 kn odnose se na isplaćene božićnice u iznosu od 1.256.500,00 kn, regres u iznosu od 1.137.000,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu od 689.793,00 kn, pomoći zaposlenicima u iznosu od 458.034,00 kn, otpremnine u iznosu od 421.146,00 kn, darove za djecu u iznosu od 279.530,00 kn te ostale navedene rashode za zaposlene (naknada za neiskorišteni godišnji odmor) u iznosu od 108.027,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu od 231.550,00 kn odnose se na zatezne kamate (odnose se na obračunane zatezne kamate po pravomoćnim sudskim presudama iz radnog odnosa za isplatu naknada za prekovremeni rad, rad blagdanom te za uvećanje osnovice od 6,0 %) u iznosu od 181.561,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 46.705,00 kn te negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule u iznosu od 3.284,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 28.929.294,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 15.976.690,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 4.352.013,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 7.630.156,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 961.266,00 kn.

U okviru rashoda za materijal i energiju vrijednosno značajniji se odnose na rashode za materijal i sirovine u iznosu od 8.466.371,00 kn, energiju u iznosu od 5.144.612,00 kn te uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 1.827.845,00 kn. Rashodi za materijal i sirovine (trošak se evidentira u trenutku izdavanja materijala sa zaliha) odnose se na namirnice u iznosu od 3.463.807,00 kn, lijekove u iznosu od 3.153.736,00 kn te medicinski potrošni materijal u iznosu od 1.848.828,00 kn. Rashodi za energiju odnose se na rashode za plin u iznosu od 3.546.521,00 kn, električnu energiju u iznosu od 1.528.999,00 kn te motorni benzin i dizelsko gorivo u iznosu od 69.092,00 kn. Rashodi za uredski materijal i ostale materijalne rashode najvećim dijelom odnose se na rashode za uredski materijal u iznosu od 447.851,00 kn, materijal za higijenske potrebe i njegu u iznosu od 305.357,00 kn i ostali materijal za potrebe redovnog poslovanja u iznosu od 814.522,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu od 4.352.013,00 kn odnose se na naknade za prijevoz zaposlenika na posao i s posla u iznosu od 4.097.186,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu od 163.221,00 kn i stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 91.606,00 kn.

U okviru rashoda za usluge ostvarenih u iznosu od 7.630.156,00 kn vrijednosno značajniji se odnose na komunalne usluge u iznosu od 2.506.549,00 kn (od čega su značajniji rashodi opskrbe vodom u iznosu od 1.706.816,00 kn i za usluge zbrinjavanja otpada u iznosu od 409.996,00 kn), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.263.491,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 2.045.397,00 kn, ostale usluge u iznosu od 254.632,00 kn (značajnije se odnose na ostale nespomenute usluge u iznosu od 71.335,00 kn, ostale nespomenute usluge – projekt SPAM u iznosu od 56.000,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 31.265,00 kn i drugo), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 225.176,00 kn te zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu od 212.457,00 kn (značajnije se odnose na usluge stacionarne zdravstvene zaštite i usluge obdukcije pacijenata Klinike od strane drugih zdravstvenih ustanova u iznosu od 96.917,00 kn te obvezne i preventivne zdravstvene preglede zaposlenika u iznosu od 88.134,00 kn).

U okviru intelektualnih i osobnih usluga značajnije se odnose na naknade ispitivačima za provođenje kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu od 1.301.219,00 kn i rashode za ugovore o djelu u iznosu od 481.103,00 kn. Naknade ispitivačima za provođenje kliničkih ispitivanja lijekova isplaćene su na temelju zaključenih ugovora s 24 zaposlenika Klinike u iznosu od 1.301.219,00 kn, od čega se 1.257.276,00 kn ili 96,6 % odnosi na naknade koje je ostvarilo 13 zaposlenika. Navedena naknada se isplaćuje putem Centralnog obračuna plaće (COP). Na naknade su obračunana i uplaćena propisana javna davanja.

Vrijednosno značajniji ugovori o djelu u iznosu od 344.273,00 kn odnose se na poslove konzilijarno-specijalističke službe (šest doktora medicine specijalista, pomoćnika obducenta i inženjera medicinske radiologije) te naknade članovima Bolničkog povjerenstva za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija u iznosu od 65.432,00 kn.

Rashodi za poslove u konzilijarno-specijalističkoj službi Klinike u iznosu od 344.273,00 kn ostvareni su na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji iz svibnja 2015., koji su Klinika i Klinička bolnica Sveti Duh zaključili na neodređeno vrijeme, Ugovora o međusobnim pravima i obvezama Doma zdravlja Zagrebačke županije i Klinike te ugovora o obavljanju poslova konzilijarno-specijalističke službe, ugovora o poslovno-stručnoj suradnji te ugovora o djelu za poslove inženjera medicinske radiologije u Odjelu za somatske poremećaje. Spomenuti ugovori su zaključeni s vanjskim izvršiteljima. Ugovorima je određena visina naknade, a pojedinim je određen broj radnih sati (tjedno).

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja se odnose na tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme u iznosu od 1.219.085,00 kn, druge usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 433.448,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u iznosu od 333.790,00 kn i prijevoznih sredstava u iznosu od 59.074,00 kn. U okviru usluga tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme, vrijednosno značajnije se odnose na nabavu usluga godišnjeg preventivnog održavanja i popravka CT uređaja u iznosu od 286.451,00 kn, redovnog godišnjeg servisa klima uređaja u iznosu od 126.287,00 kn, održavanja sustava vatrodajave na objektima Klinike u iznosu od 135.634,00 kn te održavanja parne kotlovnice u iznosu od 78.861,00 kn. Druge usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 433.448,00 kn najvećim dijelom se odnose na usluge održavanja i servisiranja programskih paketa i pripadajućih baza podataka Klinike u iznosu od 150.255,00 kn, usluge održavanja hibridnog (*cloud*) sustava u iznosu od 104.614,00 kn te usluge implementacije i održavanja programa vođenja sestrinske dokumentacije u elektroničkom obliku u iznosu od 68.736,00 kn. U okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata vrijednosno značajnije se odnose na usluge sanacije prostorija prizemlja Zavoda za dualne poremećaje (XI) u iznosu od 119.262,00 kn.

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 961.266,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode sudskih postupaka (odnose se na pravomoćne sudske postupke koje su pokrenuli zaposlenici Klinike za isplatu naknada za prekovremeni rad, rad blagdanom te za uvećanje osnovice od 6,0 %) u iznosu od 319.206,00 kn, pristojbe i naknade u iznosu od 134.824,00 kn te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 127.920,00 kn.

Rashodi za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično najvećim dijelom odnose se na naknade članovima Upravnog vijeća u iznosu od 86.655,00 kn. Naknada se isplaćuje na temelju Odluke o utvrđivanju visine naknade za rad predsjednika i članova Upravnog vijeća zdravstvene ustanove iz rujna 2004., kojom je utvrđena naknada za rad predsjednika Upravnog vijeća u iznosu od 900,00 kn i naknada za rad članova Upravnog vijeća u iznosu od 700,00 kn, u netoiznosu. Naknade su isplaćene sukladno navedenoj Odluci.

Naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 102.300,00 kn odnose se na školarine (specijalistički postdiplomski studij iz područja psihijatrije ili psihoterapije, poslijediplomski interdisciplinarni sveučilišni studij) i druge troškove obrazovanja zaposlenika (primjerice, troškovi pokretanja postupka za stjecanje doktorata znanosti, izobrazbe za stalnog sudskog vještaka, izbor u znanstveno nastavno znanje i drugo). Ostvarene su na temelju ugovora, odluka, potvrđnica ravnatelja Klinike ili pomoćnika ravnatelja za pravne poslove. Ugovorima je određena visina školarine, između ostalog je ugovoreno vrijeme koje zaposlenik treba provesti na radu u Klinici nakon završenog školovanja te obveza povrata naknade u slučaju nepridržavanja ugovora, odnosno nezavršenog školovanja ili prestanka radnog odnosa prije ugovorenog vremena.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 171.900,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na prijenos sredstava udruzi za provedbu projekta pod nazivom „Ništa nije učinjeno u jednom danu“ u iznosu od 169.700,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju Ugovora o dodjeli financijskih sredstava zaključenog između Klinike i Ministarstva zdravstva te Sporazuma o suradnji zaključenog između Klinike i udruge, prema kojima je financijsku potporu za provedbu projekta doznačilo Ministarstvo zdravstva u iznosu od 300.000,00 kn, od čega je Klinika bila obvezna udruzi doznačiti 169.700,00 kn. Klinika je podnijela Ministarstvu zdravstva financijska izvješća.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.089.433,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnosi na nabavu računala i računalne opreme (40 računala s operativnim sistemom) u iznosu od 243.730,00 kn, uredskog namještaja u iznosu od 297.176,00 kn (uredski namještaj, namještaj u zdravstvenim objektima i bolničkoj kuhinji) i klima uređaja u iznosu od 125.120,00 kn.

U 2022. ostvaren je višak prihoda u iznosu od 9.119.200,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prijašnjeg razdoblja iznosio je 30.697.621,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 21.578.421,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 175.610.967,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	168.266.590,00	162.754.653,00	96,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	196.806,00	196.806,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	151.428.025,00	148.618.264,00	98,1
1.3.	Postrojenja i oprema	10.908.142,00	8.301.158,00	76,1
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.494.771,00	1.544.520,00	103,3
1.5.	Druga nefinancijska imovina	4.238.846,00	4.093.905,00	96,6
2.	Financijska imovina	5.569.694,00	12.856.313,00	230,8
2.1.	Novčana sredstva	1.881.705,00	10.176.505,00	540,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	373.745,00	354.151,00	94,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	309.969,00	309.969,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.972.284,00	1.990.184,00	67,0
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	31.991,00	23.881,00	74,6
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	1.623,00	-
	Ukupno imovina	173.836.284,00	175.610.966,00	101,0
3.	Obveze	31.581.189,00	30.644.338,00	97,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	30.921.601,00	29.617.667,00	95,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	21.388,00	4.373,00	20,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	638.200,00	1.022.298,00	160,2
4.	Vlastiti izvori	142.255.095,00	144.966.628,00	101,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	173.836.284,00	175.610.966,00	101,0
	Izvanbilančni zapisi	7.674.628,00	7.489.480,00	97,6

U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost imovine koncem 2022. veća je za 1.774.682,00 kn ili 1,0 %. Vrijednost financijske imovine veća je za 7.286.619,00 kn ili 130,8 %, što je rezultat povećanja novca na računu kod tuzemnih poslovnih banaka zbog povećanja mjesečnog ugovorenog limita s HZZO-om od 1. lipnja i od 1. studenoga 2022. te doznačenih sredstava za klinička ispitivanja. Vrijednost nefinancijske imovine manja je za 5.511.937,00 kn ili 3,3 %, što je rezultat obračuna ispravka vrijednosti.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 148.618.264,00 kn odnosi se na poslovne objekte (objekti Klinike, zdravstveni objekti, laboratoriji te ostali građevinski objekti) u iznosu od 175.345.409,00 kn, ostale građevinske objekte u iznosu od 12.324.771,00 kn (plinovod, vodovod i kanalizacija, energetski i komunikacijski vodovi, sportski i rekreacijski tereni, toplovod i drugo), ceste i ostale prometne objekte u iznosu od 848.992,00 kn, umanjani za ispravak vrijednosti u iznosu od 39.900.908,00 kn.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 8.301.158,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.606.984,00 kn ili 23,9 %, a rezultat je obračuna ispravka vrijednosti. Odnose se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 18.688.964,00 kn, medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 9.394.520,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 6.820.084,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 4.872.413,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 1.709.435,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 1.116.859,00 kn, sportsku i glazbenu opremu u iznosu od 477.673,00 kn, umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu od 34.778.790,00 kn.

Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti iskazane su u iznosu od 960.428,00 kn, od čega se na knjige odnosi 917.618,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana u iznosu od 1.544.520,00 kn, a vrijednosno značajnija se odnosi se na ostale građevinske objekte u pripremi u iznosu od 1.395.210,00 kn i poslovne objekte u pripremi u iznosu od 99.560,00 kn. Ostali građevinski objekti u pripremi najvećim dijelom u iznosu od 1.342.310,00 kn odnose se na građevinski objekt izgrađen u razdoblju od 1997. do 2007. Prema obrazloženju Klinike, građevinski objekt je evidentiran u pripremi jer nisu riješena sva pitanja ulaganja Klinike u objekt (uzimajući u obzir priključke na komunalije koji još nisu realizirani) te nije riješeno pitanje vlasništva nad objektom (odnosno prijenos vlasništva koji Grad Zagreb nije realizirao).

Zalihe za obavljanje djelatnosti iskazane su u iznosu od 3.107.345,00 kn i u odnosu na početno stanje manje su za 119.325,00 kn ili 3,7 %. Vrijednosno značajnije odnose se na zalihe doniranog materijala u iznosu od 1.841.897,00 kn (od čega se na lijekove odnosi 1.553.457,00 kn i medicinski potrošni materijal 288.440,00 kn), lijekova u iznosu od 443.283,00 kn, tehničkog materijala u iznosu od 306.469,00 kn, ostalog medicinskog materijala u iznosu od 272.056,00 kn i namirnica u iznosu od 114.623,00 kn. Zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala odnose se na stanje zaliha u centralnoj ljekarni, a u koje nije uključeno stanje na odjelima.

Financijska imovina iskazana je u iznosu od 12.856.313,00 kn i u odnosu na početno stanje povećana je za 7.286.619,00 kn ili 130,8 % zbog povećanja novca na računu kod tuzemnih poslovnih banaka. Odnosi se na novac u banci u iznosu od 10.176.505,00 kn i potraživanja u iznosu od 2.679.808,00 kn.

Koncem 2022. potraživanja su iskazana u iznosu od 2.679.808,00 kn. U odnosu na stanje potraživanja iskazanih početkom godine, manja su za 1.008.181,00 kn ili 27,3 % zbog smanjenja potraživanja za prihode poslovanja (povećanje ispravka vrijednosti potraživanja od HZZO-a). Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.990.184,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 354.151,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 309.969,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 23.881,00 kn te na rashode budućeg razdoblja u iznosu od 1.623,00 kn. Koncem 2022. dospjela potraživanja su iznosila 1.180.935,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2023.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 682.131,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu od 1.990.184,00 kn, a manja su za 982.100,00 kn ili 33,0 % u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosila 2.972.284,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i za povrat po protestiranim jamstvima u iznosu od 1.245.044,00 kn, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 463.780,00 kn te potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 281.360,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza odnose se na potraživanja za pružene usluge iznad ugovorenog limita koje su evidentirane na temelju izdanih računa za više izvršene usluge od ugovorenih prethodnih godina, koje je HZZO vratio Klinici u iznosu od 50.890.567,00 kn te potraživanja od HZZO za liječenje inozemnih osiguranika i ambulantno liječenje u iznosu od 228.891,00 kn. Klinika je provela ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 50.838.098,00 kn koji se odnosi na potraživanja od HZZO-a za pružene usluge iznad ugovorenog limita koje su evidentirane na temelju izdanih računa za više izvršene usluge od ugovorenih prethodnih godina (2015., 2016., 2017. te 2019.), za koje je Upravno vijeće Klinike donijelo više odluka da se neće brisati iz poslovnih knjiga.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i za povrat po protestiranim jamstvima odnose se na potraživanja od Ministarstva zdravstva za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja neubrojivih osoba u prosincu 2022. u iznosu od 548.827,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba (koje nisu osiguranici obveznog zdravstvenog osiguranja HZZO-a ili kao osiguranici kod obavljanja zdravstvene usluge nisu imali važeću uputnicu liječnika obiteljske medicine) u iznosu od 266.174,00 kn, potraživanja za obavljena klinička ispitivanja lijekova u iznosu od 120.385,00 kn, potraživanja za obavljena ambulantna vještačenja sudovima u iznosu od 118.600,00 kn te potraživanja za režije i najam poslovnog prostora u iznosu od 111.749,00 kn.

Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 463.780,00 kn odnose se na potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje od HZZO-a u iznosu od 222.625,00 kn, potraživanja za participaciju (ambulante i stacionar) u iznosu od 149.960,00 kn te potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu od 91.195,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja na koncu 2022. u iznosu od 354.151,00 kn odnose se na potraživanja od HZZO-a za bolovanja duža od 42 dana i ozljede na radu u iznosu od 332.411,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 20.015,00 kn te potraživanja za dane predujmove u iznosu od 1.725,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 309.969,00 kn odnose se na obveznice koje se odnose na ulaganja u Fond za razvoj nerazvijenih područja bivše države.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 23.881,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prodani su na obročnu otplatu.

Obveze su iskazane u iznosu od 29.622.040,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manje su za 1.320.948,00 kn ili 4,3 %. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 29.617.666,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.374,00 kn.

Koncem 2022. dospjele obveze su iznosile 380.889,00 kn (u koje nije uključena obveza za predujam primljen od HZZO-a za manje izvršen rad u iznosu od 16.261.308,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2023.) dospjele obveze su podmirene.

Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 29.617.666,00 kn odnose se na ostale tekuće obveze u iznosu od 16.601.533,00 kn, obveze za zaposlene (plaće za prosinac 2022. i ostale obveze za zaposlene) u iznosu od 9.863.188,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 3.149.919,00 kn te obveze za financijske rashode u iznosu od 3.026,00 kn.

Vrijednosno značajnije ostale tekuće obveze odnose se na obveze za primljene predujmove od HZZO-a (obveza prema HZZO-u za manje izvršen rad) u iznosu od 16.261.308,00 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 222.514,00 kn i obveze za jamčevine u iznosu od 58.259,00 kn.

Obveze za primljene predujmove od HZZO-a iz prethodnih godina, odnosno obveze prema HZZO-u za manje izvršeni rad iskazane su u iznosu od 16.261.308,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.683.065,00 kn ili 9,4 %. Navedene obveze su najvećim dijelom nastale u 2020. kada su iznosile 20.327.553,00 kn. Tijekom 2020. HZZO je doznačio Klinici ukupno ugovoreni maksimalan godišnji iznos sredstava, a Klinika nije izvršila ukupno ugovorene usluge odnosno ispostavila račune u visini maksimalno ugovorenog iznosa, uslijed okolnosti nastalih zbog pandemije COVID-19 zbog koje je došlo do reorganizacije pružanja zdravstvene skrbi i unutarnjeg ustroja Klinike. Konačni obračun izvršenja rada i usklađenje s Klinikom HZZO je sastavio u siječnju 2023. Prema navedenom obračunu, početno stanje predujma doznačenog Klinici na 1. siječnja 2022. je iznosilo 17.944.373,00 kn. Klinika je u 2022. više fakturirala iznos od 1.683.065,00 kn te koncem godine obveza za predujam primljen od HZZO-a iznosi 16.261.308,00 kn. Stanje obveza za primljeni predujam HZZO-a iskazano u Konačnom obračunu istovjetno je stanju u poslovnim knjigama. Obveze za materijalne rashode u iznosu od 3.149.919,00 kn najvećim dijelom se odnose na obveze za naknade zaposlenima u iznosu od 353.193,00 kn, obveze za rashode za materijal i energiju u iznosu od 2.272.478,00 kn i obveze za usluge u iznosu od 517.789,00 kn. U okviru obveza za rashode za materijal i energiju, vrijednosno značajnije se odnose na obveze za energiju u iznosu od 1.124.641,00 kn, obveze za lijekove u iznosu od 518.788,00 kn, obveze za ostali medicinski materijal u iznosu od 406.377,00 kn te obveze za namirnice u iznosu od 166.251,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 144.966.628,00 kn, a odnose se na vlastite izvore i ispravak vlastitih izvora u iznosu od 164.584.534,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 1.936.634,00 kn, obračunane prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 23.881,00 kn te stavke koje umanjuju vlastite izvore, a odnose se na manjak prihoda poslovanja u iznosu od 17.993.199,00 kn i manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 3.585.222,00 kn.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu od 7.489.480,00 kn, a odnose se na evidentirane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 3.506.605,00 kn, potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 2.971.218,00 kn i tuđu imovinu na korištenju u iznosu od 1.011.657,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave za 2022. iz siječnja 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 10.594.723,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. donesene su 22 izmjene i dopune Plana nabave te procijenjena vrijednost nabave nakon svih izmjena i dopuna iznosi 26.127.876,00 kn. Izmjene i dopune Plana nabave izvršene su uglavnom zbog promjene u prioritetima nabave pojedinih predmeta nabave, izmjena procijenjene vrijednosti nabave te su dodane nabave koje prethodno nisu bile planirane i nabave koje je radi pravovremenosti pokretanja trebalo planirati krajem 2022., a koje su se nastavile provoditi u 2023. Plan nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te je poveznica na EOJN RH objavljena na mrežnim stranicama Klinike.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi, na temelju 30 otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 29 ugovora o javnoj nabavi roba i usluga i jedan dodatak ugovoru te jedan okvirni sporazum u ukupnom iznosu od 6.192.819,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 5.245.792,00 kn i usluga 947.027,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Postupci jednostavne nabave roba i usluga provedeni su u iznosu od 8.072.358,00 kn, od čega se na nabavu roba odnosi 6.111.666,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i na nabavu usluga 1.960.692,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Postupci jednostavne nabave koji su u vezi s financiranjem iz EU fondova provedeni su u iznosu od 127.223,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 16.015,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i na nabavu usluga 111.208,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nadalje, na temelju postupaka nabave koje je proveo Grad Zagreb kao središnje tijelo za javnu nabavu, zaključeni su ugovori u iznosu od 1.659.983,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Odstupanje između iznosa Plana nabave i Statističkog izvješća najvećim dijelom je nastalo jer je u Plan nabave dodana nabava namirnica, medicinskog potrošnog materijala, materijala za higijenske potrebe i njegu u iznosu od 3.694.493,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost koje su planirane koncem 2022., a realizirane u 2023. te nabava posebno skupih lijekova u iznosu od 6.892.880,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost koja nije realizirana u 2022.

Klinika provodi postupke javne nabave na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi, Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. i ožujka 2022., Izmjena i dopuna Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave iz svibnja i prosinca 2022., Postupnika iz lipnja 2016. te Izmjena i dopuna Postupnika iz ožujka 2019.

Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave propisan je postupak nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Pravilnikom se propisuje postupak nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn, postupak nabave procijenjene vrijednosti od 20.000,01 kn do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i postupak nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U postupku nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn Klinika prikuplja ponudu jednog gospodarskog subjekta, iznimno ponude više gospodarskih subjekata te se odabranom ponuditelju izdaje narudžbenica, a za kompleksnije predmete nabave sklapa se ugovor.

U postupku nabave procijenjene vrijednosti od 20.000,01 kn do 70.000,00 kn Klinika upućuje poziv na dostavu ponude na adrese najmanje tri gospodarska subjekta, iznimno na adresu jednog gospodarskog subjekta u propisanim slučajevima i uz obrazloženje. Nakon donošenja odluke o odabiru s odabranim ponuditeljem sklapa se ugovor, a iznimno u slučaju žurnosti može se izdati narudžbenica sa svim bitnim elementima pravnog posla.

Prema Pravilniku iz ožujka 2022. koji se primjenjivao od travnja 2022. postupci nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn provodili su se putem ureda Grada Zagreba nadležnog za središnju nabavu (dalje: Središnje tijelo za nabavu), osim ako posebnim sporazumima o provođenju postupaka nabave nije bilo drukčije određeno. U svibnju 2022. donesene su izmjene i dopune Pravilnika, koje se primjenjuju od svibnja 2022. te je propisano da postupke nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn provodi Klinika objavom poziva na dostavu ponude na svojim mrežnim stranicama. Postupak se provodi na isti način kao i za nabave procijenjene vrijednosti od 20.000,01 kn do 70.000,00 kn. Nakon donošenja odluke o odabiru s odabranim ponuditeljem sklapa se ugovor, a iznimno u slučaju žurnosti može se izdati narudžbenica sa svim bitnim elementima pravnog posla.

Tijekom 2022. donesene su tri odluke o poništenju postupka nabave, od čega je jednu donijela Klinika kojom se poništava otvoreni postupak nabave koji je pokrenut 2021. zbog nastupa objektivnih okolnosti koje se u trenutku pokretanja postupka nabave nisu mogle predvidjeti te druge dvije koje je donio Grad Zagreb kao središnje tijelo za javnu nabavu koje provodi postupak nabave za naručitelja Kliniku, zbog prenamjene planiranih sredstava u druge svrhe i zbog toga što u roku za dostavu ponuda nije pristigla nijedna ponuda.

Na temelju Odluke o zajedničkoj provedbi određenog postupka nabave iz studenoga 2021. i Sporazuma o zajedničkoj provedbi određenog postupka nabave i sklapanju okvirnog sporazuma, Ministarstvo zdravstva ima status naručitelja sukladno člancima 189. i 190., stavku 2. Zakona o javnoj nabavi te provodi postupak javne nabave za 38 naručitelja, između ostalog i Kliniku. U Odluci je utvrđeno 25 kategorija nabave za koje se provode zajednički postupci, između ostalog i lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele. U lipnju 2022. Ministarstvo je zaključilo Okvirne sporazume za jednogodišnju nabavu lijekova – generičkih paralela (podijeljenih u deset grupa). Okvirni sporazumi zaključeni su na jednogodišnje razdoblje i tijekom navedenog razdoblja predviđa se sklapanje pojedinačnih ugovora u trajanju od godine dana. Klinika je zaključila 43 ugovora o nabavi s odabranim ponuditeljima u iznosu od 888.180,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 932.589,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovori su zaključeni na rok od jedne godine (važenje ugovora je od srpnja 2022. do srpnja 2023.). Ugovori su zaključeni s osam dobavljača za 284 predmeta nabave (lijekova). Prema izvješću o izvršenju ugovora za 2022. na temelju navedenih Okvirnih sporazuma i ugovora je isporučeno lijekova u vrijednosti od 337.569,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 3. travnja 2023. do 8. travnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (prosinac 2015., 2020. i 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 140/21)
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22)
4. Statut Klinike za psihijatriju Vrapče (prosinac 2019.) te Izmjene i dopune Statuta (prosinac 2019., srpanj 2021., rujan 2021. i studeni 2022.)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
6. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19)

10. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22)
11. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
12. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju
13. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju
14. Zakon o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18)
15. Pravilnik o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 25/15, 124/15 i 32/21)
16. Pravilnik o kliničkom ispitivanju lijekova Klinike iz 2013. te izmjene Pravilnika iz 2017.
17. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22 i 133/22)
18. Opći uvjeti ugovora o provođenju bolničke zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
19. Opći uvjeti ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
20. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
21. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
22. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
23. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
24. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
25. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
26. Zakon o javnoj nabavi
27. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
28. Pravilnik o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove (Narodne novine 126/21, 19/22 i 132/22)
29. Uputa za izradu Proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022. – 2024. (rujan 2021.)
30. Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.)
31. Postupnik (lipanj 2016.) i Izmjena i dopuna Postupnika (ožujak 2019.)
32. Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite (Narodne novine 118/18)
33. Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama
34. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 144/21)
35. Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave (ožujak 2022.) te Izmjene i dopune Pravilnika (svibanj i prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Klinike. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Klinike. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima te je provjerena dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Klinike. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, popisom imovine i obveza, ulaznim i izlaznim računima, prihodima i rashodima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Klinike i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, imovina, potraživanja, obveze i vlastiti izvori, prihodi, rashodi te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisan je sadržaj okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha njegove primjene i odgovorne osobe za primjenu, smjernice za rad ustrojstvenih jedinica nadležnih za financije korisnika proračuna u dijelu aktivnosti vezanih za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te provjera primjene okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola. Kao pomoć u primjeni i razvoju sustava unutarnjih kontrola u okviru navedenog Pravilnika objavljen je Okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena.

Klinika je u svibnju 2021. donijela Etički kodeks, koji je objavljen na mrežnim stranicama Klinike. Odredbama Etičkog kodeksa propisane su temeljne vrijednosti i dužnosti zaposlenika Klinike. U okviru temeljnih dužnosti zaposlenika određeno je, između ostalog, da zaposlenici Klinike trebaju izbjegavati sukobe interesa, a posebice one koji utječu ili mogu utjecati na njihove odluke vezane za svakodnevno djelovanje. Etičkim kodeksom samo su načelno propisane odredbe o sukobu interesa, a nisu utvrđene situacije potencijalnih sukoba interesa te nisu određene mjere za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa.

U vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2023.) Klinika je donijela novi Etički kodeks Klinike za psihijatriju Vrapče, kojim su utvrđene situacije potencijalnih sukoba interesa, a nisu propisane preventivne mjere koje je potrebno poduzimati kako bi se spriječili potencijalni sukobi interesa, nije propisan način podnošenja prijave situacija neetičnog ponašanja te nisu propisana jasna pravila za postupanje u slučajevima sukoba interesa i drugim prijavljenim situacijama neetičnog postupanja.

Državni ured za reviziju preporučuje Etičkim kodeksom utvrditi mjere za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa i načine postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

Sukladno odredbama Statuta tijela Klinike su: Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Bolničko povjerenstvo za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu te Povjerenstvo za unutarnji nadzor.

Povjerenstvo za unutarnji nadzor sastavilo je Plan i odluku o provođenju internih audita u siječnju 2022. te Plan i odluku o provođenju internih audita u srpnju 2022. U Zapisniku Povjerenstva za unutarnji nadzor iz siječnja 2022. navodi se da je donesen godišnji plan i program.

Klinika nije do 31. prosinca 2021. dostavila Ministarstvu zdravstva Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora za 2022. U vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2023.) dostavljen je nadležnom ministarstvu.

Povjerenstvo za unutarnji nadzor provodi unutarnji nadzor nad stručnim radom ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih zaposlenika Klinike. Odredbom članka 45. Statuta propisano je, između ostalog, da je Klinika obvezna Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora dostaviti ministarstvu nadležnom za zdravstvo najkasnije do 31. prosinca tekuće za sljedeću godinu.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno izrađivati i dostavljati nadležnom ministarstvu Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora u skladu s odredbama Statuta.

- 1.2. *U Očitovanju Klinika navodi da Etički kodeks Klinike propisuje preventivne mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se spriječili potencijalni sukobi interesa. Nadalje, navodi da je u odlomku V. Upoznavanje djelatnika s Etičkim kodeksom jasno propisano da su Ravnateljstvo Klinike i voditelji ustrojstvenih jedinica obvezni sve djelatnike upoznati s odredbama Etičkog kodeksa te je određen način upoznavanja postojećih zaposlenika s odredbama Etičkog kodeksa u trenutku stupanja na snagu, a novih zaposlenika u trenutku njihovog zaposlenja u Klinici. Osim navedenog, propisano je da se Etički kodeks objavljuje na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Klinike (gdje je obavljen i u vrijeme pisanja Očitovanja). Klinika smatra da upoznavanje zaposlenika s odredbama Etičkog kodeksa čini okosnicu preventivnih mjera, tj. kako učenje zaposlenika o etičkim odredbama primjenjivim na djelokrug Klinike predstavlja jedini efikasni mehanizam u smislu preventivnih mjera za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa. Preventivne mjere u smislu etike naprosto nije moguće propisati niti je poznato koje bi mogle biti. Također, Klinika u Očitovanju ukazuje na usporedbu s Kodeksom medicinske etike i deontologije koji je donijela Hrvatska liječnička komora temeljem Zakona o liječništvu, a koji svakako predstavlja najrelevantniji dokument u hrvatskoj legislativi u smislu medicinske etike i deontologije – naime, i ovaj dokument je prepoznao kako preventivne mjere u području etike i deontologije mogu biti samo upoznavanje obveznika s njihovim odredbama, ponajviše u smislu propisivanja načela (te nekih konkretnijih etičkih dilema koje nisu primjenjive na psihijatriju). Klinika navodi da nije točno da Etički kodeks ne propisuje način podnošenja prijave situacija neetičnog ponašanja jer propisuje, između ostalog, sljedeće: „Zaposlenici, pacijenti Klinike i druge osobe koje dolaze u kontakt sa zaposlenicima Klinike ovlaštene su se obratiti s pritužbom na ponašanje zaposlenika Klinike za koje smatraju da je protivno odredbama navedenog Etičkog kodeksa, Etičkom povjerenstvu Klinike, Ravnateljstvu Klinike, Službi za pravne, kadrovske i opće poslove te Jedinici za osiguranje i unapređenje kvaliteta i sigurnosti zdravstvene zaštite i skrbi. Takve pritužbe, ukoliko se odnose isključivo na etička pitanja, prosljedit će se Etičkom povjerenstvu Klinike. Nadalje, Etičko povjerenstvo utvrđuje je li došlo do povrede Etičkog kodeksa te će se dalje postupati po odredbama radnog odnosa (te kaznenog ili prekršajnog prava ukoliko povreda ima elemente kaznenog djela ili prekršaja).“ Klinika obrazlaže da nije točno da trenutačnim Etičkim kodeksom nisu propisana jasna pravila za postupanje u slučajevima sukoba interesa i drugim prijavljenim situacijama neetičnog postupanja kada propisuje, između ostalog, sljedeće: „O svakom potencijalnom sukobu interesa zaposlenik je u obvezi bez odgode obavijestiti Ravnateljstvo Klinike. Ravnateljstvo Klinike će tražiti mišljenje Etičkog povjerenstva te će osobu koja je u sukobu interesa isključiti iz potpunog procesa donošenja odluke ili drugog sudjelovanja u procesu. Navedeno se odnosi i na članove Ravnateljstva.*

Nadalje, Klinika navodi da će prilikom odlučivanja o postojanju sukoba interesa (postojećeg, potencijalnog i prividnog) primijeniti načela propisana spomenutim Etičkim kodeksom, pozitivnim pravnim propisima, načela i pravila propisana Smjernicama za upravljanje sukobom interesa zaposlenika u javnom sektoru (Priručnik za upravljanje sukobom interesa zaposlenika u javnom sektoru) iz svibnja 2017. te načela propisana Zakonom o sprječavanju sukoba interesa. Bilo kakvo stjecanje materijalne koristi ili dobara temeljem provođenja bilo koje djelatnosti Klinike, izuzev primanja sukladnih odredbama pozitivnih pravnih propisa Republike Hrvatske, protivno je odredbama ovog Kodeksa. Prilikom natjecanja za uspostavljanje ili promjenu određenih ugovornih obaveza s Klinikom jedini i isključivi kriteriji odabira bit će oni izvrsnosti na ljudskom i stručnom planu, odnosno drugi kriteriji propisani pozitivnim pravnim propisima. Klinika u Očitovanju navodi da su predmetne odredbe izuzetno jasne i konkretne, uvažavajući činjenicu kako područje etike, u smislu svoje kompleksnosti i predmeta izučavanja, transcendirira ono što je moguće predvidjeti „običnim“ pravnim regulama te upravo zato zakonodavac ispravno prepoznaje potrebu za postojanjem Etičkog povjerenstva koje procjenjuje svaki konkretni slučaj te o istome donosi svoje odluke. Područje etike nije moguće i ne smije se svesti samo i isključivo na nešto što je u potpunosti kodificirano te u tom smislu lišava i samo Etičko povjerenstvo njegove stvarne funkcije. Također, Klinika u Očitovanju ukazuje kako većina „etičkih dilema“ koje poznaju „somatske“ zdravstvene ustanove naprosto nije primjenjiva u psihijatriji i navodi primjere iz Kodeksa medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore u smislu njegovih cjelina, tj. mogućih etičkih dilema: regulacija ljudske plodnosti, umirući pacijent, presađivanje tkiva i organa, ljudski genom i slično. Kada se promatra Kodeks medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore kao cjelina, vidljivo je kako skoro nijedna etička dilema nije primjenjiva na psihijatriju te traži da se navedeno uzme u obzir kada se promatra Etički kodeks Klinike. Nadalje, Klinika u Očitovanju navodi da je propustila pravodobno dostaviti Ministarstvu zdravlja Plan i program unutarnjeg nadzora.

- 1.3. Državni ured za reviziju preporučio je Etičkim kodeksom utvrditi mjere za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa i načine postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. U vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2023.) Klinika je donijela novi Etički kodeks Klinike za psihijatriju Vrapče, kojim su utvrđene situacije potencijalnih sukoba interesa, a nisu propisane preventivne mjere koje je potrebno poduzimati kako bi se spriječili potencijalni sukobi interesa, nije propisan način podnošenja prijave situacija neetičnog ponašanja te nisu propisana jasna pravila za postupanje u slučajevima sukoba interesa i drugim prijavljenim situacijama neetičnog postupanja. Etičkim kodeksom Klinike nije razdvojena funkcija Etičkog povjerenstva Klinike (koje je tijelo Klinike, čija je nadležnost propisana odredbama Statuta, a odnosi se na primjenu načela medicinske etike) od funkcije povjerenika za etiku te nije propisano imenovanje povjerenika za etiku (nije određen način izbora, trajanje mandata, nadležnost). U Etičkom kodeksu je navedeno da se zaposlenici, pacijenti Klinike i druge osobe koje dolaze u kontakt sa zaposlenicima Klinike mogu obratiti s pritužbom na ponašanje zaposlenika Klinike, između ostalog i Ravnateljstvu Klinike, koje nije tijelo Klinike propisano Statutom i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Nadalje, Etičkim kodeksom Klinike nije propisan način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja, način podnošenja pritužbe, zaprimanje i ispitivanje pritužbe, vođenje evidencije zaprimljenih pritužbi, podnošenje izvješća čelniku, sastavljanje odgovora na pritužbu, rok za odgovor i drugo (za što je nadležan povjerenik za etiku), nisu propisana etička načela na kojima se zasnivaju odnosi između zaposlenih te zaposlenika i nadređenih i sankcije u slučajevima neprovođenja odredaba Etičkog kodeksa.

Klinika Etičkim kodeksom nije utvrdila mjere za sprječavanje potencijalnih sukoba interesa i načine postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja, stoga Državni ured za reviziju ostaje kod dane preporuke.

2. Planiranje i izvršenje plana

- 2.1. Financijskim planom Klinike za 2022., prihodi su planirani u iznosu od 157.520.000,00 kn, rashodi u iznosu od 154.020.000,00 kn te je planirano djelomično pokriće manjka prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 3.500.000,00 kn.

Financijski plan Klinike sadrži planirane prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji, a ne sadrži planirane prihode i rashode po izvorima financiranja i programskim klasifikacijama. Odredbom članka 2., stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama propisano je, između ostalog, da su proračun i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i spomenutog Pravilnika. Nadalje, odredbom članka 3. navedenog Pravilnika, propisano je da proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja. Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva.

U rujnu 2021. Grad Zagreb, Gradski ured za financije donio je Uputu za izradu Proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022. – 2024., prema kojoj su proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bili obvezni, između ostalog, uz prijedlog financijskog plana dostaviti obrazloženje prijedloga financijskog plana. Obrazloženje prijedloga Financijskog plana nije doneseno.

Odredbom članka 33. Zakona o proračunu određeno je da prijedlog financijskog plana sadrži, između ostalog, i obrazloženje prijedloga financijskog plana. Obrazloženje financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od obrazloženja općeg dijela financijskog plana i obrazloženja posebnog dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika.

Klinika je izvršenje Financijskog plana za 2022. iskazala u tabličnoj formi Usporedba plana za I – XII 2022. i ostvarenja za I – XII 2022., koja sadrži pokazatelje, planirane iznose po vrstama prihoda i rashoda te ostvarenje financijskih pokazatelja. Odredbama članaka 81. i 82. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022., a kojima je propisano da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrži opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje. Opći dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrži sažetak računa prihoda i rashoda i računa financiranja te prihode i rashode iskazane prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji i rashode iskazane prema funkcijskoj klasifikaciji. Posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika sadrži izvršenje rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati financijski plan prema svim izvorima financiranja te programskoj klasifikaciji u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. Također, nalaže se donošenje obrazloženja prijedloga financijskog plana te polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Uputom za izradu Proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022. – 2024.

Prema odredbama članka 32. Statuta, ravnatelj, između ostalog, predlaže Upravnom vijeću plan investicija za tekuću godinu te podnosi izvješće o tekućem i investicijskom održavanju i nabavi opreme. Sukladno navedenom, Klinika je donijela Plan usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija koji nije istovjetan podacima iskazanim u Financijskom planu. U Financijskom planu rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja planirani su u iznosu od 2.350.250,00 kn, a investicijska ulaganja (nabava nefinancijske imovine) u iznosu od 3.291.750,00 kn, dok su u Planu usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija rashodi planirani u ukupnom iznosu od 2.500.000,00 kn (od čega se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnosi 1.399.821,00 kn, a investicijska ulaganja 1.100.179,00 kn) ili 3.142.000,00 kn manje od planiranih Financijskim planom. Planom usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija planirani su samo rashodi koji će se financirati iz decentraliziranih sredstava Grada Zagreba, dok iz drugih izvora financiranja nisu planirani. Plan usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija dostavljen je Upravnom vijeću.

Državni ured za reviziju preporučuje planom usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija planirati rashode iz svih izvora financiranja te usklađenje financijskog plana i plana usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicija.

Financijski plan Klinike koji je usvojilo Upravno vijeće nije istovjetan Financijskom planu Klinike iskazanom u Posebnom dijelu Proračuna Grada Zagreba. U Posebnom dijelu Proračuna Grada Zagreba, Financijski plan Klinike iznosi 154.296.000,00 kn, što je manje za 3.224.000,00 kn od Financijskog plana koji je usvojilo upravljačko tijelo Klinike, odnosno Upravno vijeće. Uputom za izradu Proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022. – 2024. iz rujna 2021., između ostalog, određeno je da nakon usvajanja Proračuna Grada Zagreba, a najkasnije do kraja godine, proračunski korisnici trebaju odobrene prijedloge financijskog plana podnijeti na usvajanje upravljačkom tijelu. Financijski plan proračunskog korisnika koji je usvojilo upravljačko tijelo treba odgovarati financijskom planu iskazanom u posebnom dijelu proračuna Grada. Nadalje, spomenutom Uputom je određen postupak dostavljanja podataka o promjenama financijskog plana nadležnom gradskom upravnom tijelu.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje financijskog plana i pravodobno dostavljanje podataka o izmjenama financijskog plana nadležnom gradskom upravnom tijelu u skladu s Uputom za izradu Proračuna Grada Zagreba.

Program rada i razvoja Klinike nije donesen. Odredbom članka 36. Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19) i članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23), propisano je da Upravno vijeće zdravstvene ustanove, između ostalog, donosi program rada i razvoja i nadzire izvršenje programa rada i razvoja zdravstvene ustanove.

Nadalje, odredbama Statuta je određeno da Stručno vijeće, između ostalog, predlaže temelje za program rada i razvoja, a ravnatelj predlaže Upravnom vijeću program rada i razvoja te je odgovoran za njegovo provođenje. Upravno vijeće donosi program rada i razvoja i nadzire njegovo izvršavanje.

Ravnateljica je Upravnom vijeću podnijela Izvješće o radu Klinike za 2022.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti godišnji program rada i razvoja u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.

- 2.2. U Očitovanju Klinika navodi da je Financijski plan prihoda i rashoda usvojilo Upravno vijeće 20. prosinca 2021. Financijski plan prihoda i rashoda usvojen je prema ekonomskoj klasifikaciji prihoda i rashoda te je usvojeno Obrazloženje prijedloga Financijskog plana prihoda i rashoda za 2022., koje je kao takvo predano na uvid revizorskom nadzoru. Planirani prihodi i rashodi po izvorima financiranja i programskim klasifikacijama iskazani su u ispisu iz aplikacije, odnosno iz riznice proračuna i proračunskih korisnika Grada Zagreba. Klinika obrazlaže da usvojeni Financijski plan prihoda i rashoda za 2022. ne sadrži sve propisane segmente kao što se navodi u revizorskom izvješću, ali naglašava kako je u studenome 2023. Upravno vijeće usvojilo Financijski plan prihoda i rashoda za 2024. s pripadajućim stavkama: opći i posebni dio financijskog plana, prikazan kroz sljedeće proračunske klasifikacije: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska klasifikacija, kao i izvori financiranja. Također, Klinika navodi da su rashodi Financijskog plana iskazani kroz aktivnosti i projekte koji su objedinjeni kroz posebni dio Financijskog plana. Obrazloženje Financijskog plana za 2024. usvojilo je Upravno vijeće Klinike. Nadalje, Klinika u Očitovanju navodi da se Obrazloženje Financijskog plana Klinike sastoji od obrazloženja općeg dijela Financijskog plana u kojem su navedeni obrazloženi prihodi i primici te rashodi i izdaci Klinike kroz ekonomsku klasifikaciju i posebnog dijela koji prikazuje Financijski plan kroz funkcijsku i programsku klasifikaciju te obrazloženje posebnog dijela proračuna kroz aktivnosti i izvore financiranja. Sve funkcijske klasifikacije objedinjene su kroz organizacijsku klasifikaciju. Također, Klinika naglašava kako Financijskim planom za 2024. slijedi formu i pravilnik o izradi financijskog plana, kao i njegovog obrazloženja. Financijski plan Klinike za 2022. koji je usvojilo Upravno vijeće razlikuje se od Financijskog plana unesenog u riznicu proračuna i proračunskih korisnika Grada Zagreba zato što se potrebe za rebalansom financijskog plana Klinike događaju nekoliko puta godišnje (šest rebalansa u 2022.), a rebalans kroz riznicu Grada Zagreba se odradio jednom u 2022. Nadalje, obrazlaže da Klinika tijekom godine ima potrebu za dodatnom izmjenom ili dopunom financijskog plana, nakon rebalansa u riznici Grada Zagreba te ako Grad Zagreb tijekom godine ne otvori riznicu za unos promjena ili dopuna financijskog plana, nastaje razlika između usvojenih planova od strane Upravnog vijeća Klinike te unesenog plana u aplikaciju riznice. Također, Klinika u Očitovanju navodi da je u Izvješću navedeno da se Plan usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicijskog ulaganja razlikuje od Financijskog plana te da se razlika odnosi na prikaz usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicijskog ulaganja kroz decentralizirane izvore financiranja, a u Financijskom planu su objedinjeni svi izvori financiranja. Klinika će nastaviti raditi prema preporukama i uputama Državnog ureda za reviziju i ubuduće će plan usluga tekućeg i investicijskog održavanja i investicijskog ulaganja planirati i dopunjavati kroz tekuću godinu po svim izvorima financiranja, kako bi navedeni plan bio usklađen s Financijskim planom Klinike.

U vezi s nalogom da nije donesen program rada i razvoja, Klinika navodi da je program rada i razvoja donesen i usvojen na Upravnom vijeću u veljači 2023. u sklopu Izvješća o radu Klinike koji je objavljen na mrežnim stranicama te navodi da je svjesna kako navedeno ne zadovoljava zahtjeve pozitivnih pravnih propisa i uputa nadležnih tijela u pogledu forme i sadržaja. Navedeno je već ispravila u novom planu i programu rada za 2024. koji je također objavljen na mrežnim stranicama. Klinika naglašava kako novi plan rada slijedi formu definiranu Uputama za izradu godišnjeg plana rada Ministarstva pravosuđa i uprave.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Klinika je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Utvrđene su nepravilnosti u vezi s poslovnim knjigama te popisom imovine i obveza.

– Poslovne knjige

Koncem 2022. zalihe lijekova su iznosile 443.283,00 kn (početno stanje je iznosilo 329.145,00 kn), tijekom godine nabavljeno je lijekova u iznosu od 2.552.008,00 kn, a utrošeno (izdano na odjele) je 2.437.870,00 kn. Zalihe medicinskog potrošnog materijala iznosile su 272.056,00 kn (početno stanje je iznosilo 240.723,00 kn), tijekom godine je nabavljeno medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 1.832.242,00 kn, a utrošeno (izdano na odjele) je 1.800.909,00 kn. Nabava (ulaz lijekova – primka) i trošak (izdatnica – izlaz na odjele) i stanje lijekova na skladištu prati se u programu Bolničke ljekarne (Pregled prometa artikala), iskazano u količinama. Isto se evidentira i prati u materijalnom knjigovodstvu, u kojem su ulaz, izlaz i stanje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na skladištu iskazani količinski i vrijednosno.

Prema popisnim listama, koncem 2022. na odjelima i zavodima, stanje zaliha lijekova iznosilo je 159.158,00 kn te stanje medicinskog potrošnog materijala 243.166,00 kn. Popisane zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima nisu evidentirane u poslovnim knjigama Klinike te nisu umanjeni evidentirani rashodi za utrošene zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala, u vrijednosti zaliha utvrđenih popisom na odjelima. Navedeno je utjecalo na iznos ostvarenih rashoda evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima te rezultat poslovanja, odnosno rashodi i manjak prihoda poslovanja su više evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 402.324,00 kn.

Prema odredbi članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu u djelatnosti zdravstva te u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje. S obzirom na to da Klinika rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentira u trenutku izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala iz Centralne ljekarne na odjele, potrebno je ustrojiti pomoćne evidencije na način da se evidentiranje rashoda obavlja u trenutku utroška lijekova s odjela.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti pomoćne evidencije na način da se evidentiranje rashoda za lijekove te medicinski potrošni materijal obavlja u trenutku njihovog utroška s odjela u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Podaci iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine iskazano je stanje nefinancijske imovine u iznosu od 157.043.718,00 kn, dok u glavnoj knjizi u iznosu od 159.647.308,00 kn, što je 2.603.590,00 kn manje od iskazanog u glavnoj knjizi. Nadalje, u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima iskazana je vrijednost knjiga u iznosu od 917.618,00 kn i zemljišta u iznosu od 196.806,00 kn (od čega se na građevinsko zemljište odnosi 189.986,00 kn i poljoprivredno zemljište 6.820,00 kn). Klinika ne raspolaže dokumentacijom na temelju koje je zemljište evidentirano u poslovnim knjigama. Prema obrazloženju Klinike, zemljište je u poslovnim knjigama evidentirano u prethodnim godinama te se ne zna o kojem se zemljištu radi. Klinika knjige analitički vodi u popisnim listama, u količinama, bez iskazane vrijednosti.

Odredbom članka 7., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, određeno je da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva: dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati dugotrajnu nefinancijsku imovinu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže se međusobno uskladiti podatke o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi u iznosu od 5.805.215,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Prihodi za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba ostvareni u iznosu od 5.805.215,00 kn evidentirani su u okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihoda od donacija te povrata po protestiranim jamstvima umjesto u okviru skupine računa 63 – Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. Prihodi za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba ostvareni su na temelju Ugovora o pružanju usluga prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba kojim su uređeni odnosi u vezi s troškovima prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba u psihijatrijskoj ustanovi koji su Ministarstvo zdravstva i Klinika zaključili u siječnju 2022.

Prema odredbi članka 67., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u okviru skupine računa 63 – Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna evidentiraju se tekući i kapitalni prijenosi koje proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici dobiju od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, iz proračuna, od izvanproračunskih korisnika, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava te prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna.

Potraživanja od Ministarstva zdravstva za pruženu uslugu prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba iskazana su u iznosu od 502.704,00 kn i evidentirana u okviru potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i za povrat po protestiranim jamstvima umjesto u okviru Potraživanja za pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan.

Prema odredbi članka 21., stavka 1. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode i potraživanja na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

U studenome 2022. donesena je Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., kojom je imenovano Središnje povjerenstvo te Povjerenstvo za popis dugotrajne imovine i sitnog inventara u upotrebi, Povjerenstvo za popis lijekova, potrošnog medicinskog materijala, živežnih namirnica, tehničkog, potrošnog i ostalog materijala na zalihi, Povjerenstvo za popis gotovog novca, drugih potraživanja i vrijednosnih papira u blagajni bolnice i porto blagajni, Povjerenstvo za popis građevinskih objekata, zemljišta, građevinskih objekata u pripremi i ostale nefinancijske imovine. Središnje povjerenstvo sastavilo je Izvješće o obavljenom godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. 12. 2022. Popisom imovine i obveza nije utvrđen višak ni manjak nefinancijske imovine. Ravnateljica Klinike je donijela odluku kojom je prihvatila izvješće Središnjeg povjerenstva o provedenom popisu imovine i obveza.

Popis imovine i obveza nije u cijelosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza iz prosinca 2015., 2020. i 2021. koju je donijelo Ministarstvo financija, a kojom je utvrđena metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza te su određeni obveznici primjene Upute.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena imovina evidentirana u poslovnim knjigama: dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi (investicije u tijeku) u iznosu od 1.544.520,00 kn, vrijednosni papiri (obveznice koje se odnose na ulaganja u Fond za razvoj nerazvijenih područja bivše države) u iznosu od 309.969,00 kn, materijalna imovina (zemljište) u iznosu od 196.806,00 kn i nematerijalna imovina (ulaganja u računalne programe i ostala nematerijalna imovina) u iznosu od 89.582,00 kn. Prema spomenutoj Uputi, dugotrajnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku) povjerenstvo je trebalo popisati u posebne popisne liste, provjeriti stupanj dovršenosti te dati prijedlog za dovršenje investicija u tijeku i stavljanje imovine u upotrebu, što nije učinjeno.

Popisne liste knjiga sadrže broj primjeraka, naziv i autora knjige, a ne sadrže inventurni broj i novčanu vrijednost knjiga.

Prema spomenutoj Uputi, popisne liste bi, između ostalog, trebale sadržavati stvarno i knjigovodstveno stanje te razliku među njima u količini i vrijednosti.

Odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Prema Uputi o obavljanju popisa imovine i obveza, povjerenstvo je bilo obvezno provjeriti usklađenost analitičkih i sintetičkih podataka, utvrditi razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja imovine odnosno stanja po posebnim evidencijama te razloge nastalih razlika, što nije učinjeno, s obzirom na neusklađenost glavne knjige i analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine. Iz navedenog proizlazi da nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 3.2. *U vezi s ustrojavanjem pomoćnih evidencija na način da se evidentiranje rashoda za lijekove te medicinski potrošni materijal obavlja u trenutku njihovog utroška s odjela u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Klinika u Očitovanju navodi da je u potpunosti svjesna navedenog problema, ali s trenutačnim informatičkim rješenjem nije ga u mogućnosti riješiti. Klinika obrazlaže da intenzivno radi na rješavanju predmetnog problema i da trenutačno Gradu Zagrebu šalje na provedbu dokumentaciju za nabavu integriranog bolničkog informacijskog sustava u kojoj je kao jednu od pretpostavki definirala mjesto troška lijekova i potrošnog materijala u trenutku davanja predmetnog lijeka/potrošnog materijala pacijentu. Također, Klinika navodi da ju je nadležno Ministarstvo uvrstilo u sljedeće pilot projekte: C5.1. R4-I2 Uvođenje sustava raspodjele jedinične terapije u 40 hrvatskih bolnica, C5.1. i R4-I3 Digitalizacija puta lijeka kroz zdravstvene ustanove na sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, što će dodatno poboljšati mogućnost izbjegavanja stvaranja zalih lijekova u pojedinim ustrojstvenim jedinicama, s obzirom na to da će se na dnevnoj razini podizati samo ona količina i vrsta lijekova koja se isti dan i utroši. Također, navodi da će digitalizacija puta lijeka omogućiti potpuno praćenje lijekova, primjerenost doza te ispravnost intervala doziranja, što će omogućiti upravljanje sustavom stalnog praćenja lijekova te evidentiranje mjesta troška. U vezi s navodom da analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije istovjetna podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i u financijskim izvještajima, Klinika napominje kako razlika iznosi 11.621,00 kn (te Klinika nema spoznaja o razlici u iznosu od 2.603.590,00 kn koja je navedena u Nacrtu izvješća) koja je usklađena u 2024.*

U vezi s navodom da Klinika ne raspolaže dokumentacijom na temelju koje je zemljište evidentirano u poslovnim knjigama, Klinika navodi da je navod točan. Klinika obrazlaže da joj nije poznato koje godine su zemljišta evidentirana u poslovnim knjigama, jedino ima spoznaja da je zemljište evidentirano prije postojanja informatičkog sustava. Dokumentacija na temelju koje je zemljište evidentirano nije sačuvana te ju ne posjeduje.

U Očitovanju Klinika navodi da je prihode za pružene usluge prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba te potraživanja od Ministarstva zdravstva za pruženu uslugu prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba evidentirala u 2024. na propisanom računu Računskog plana. U vezi s navodom da Klinika ne obavlja popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, Klinika u Očitovanju navodi da je svjesna nedostataka dosadašnjeg postupka popisa imovine i obveza te da aktivno radi na mjerama za otklanjanje nedostataka. Također, Klinika naglašava da je već u posljednjem popisu imovine (sa stanjem na 31. prosinca 2023.) ostvarila napredak. Nadalje, navodi da su popisom imovine i obveza u 2023. obuhvaćeni vrijednosni papiri odnosno obveznice te materijalna imovina (zemljište) u iznosu od 196.806,00 kn i nematerijalna imovina (ulaganja u računalne programe i ostala nematerijalna imovina) u iznosu od 89.582,00 kn.

- 3.3. Odredbom članka 7., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, određeno je da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva: dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Podaci iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine za 2022. iskazano je stanje nefinancijske imovine u iznosu od 157.043.718,00 kn, dok u glavnoj knjizi u iznosu od 159.647.308,00 kn, što je 2.603.590,00 kn manje od iskazanog u glavnoj knjizi. S obzirom na to da navodi iz Očitovanja i dostavljena dokumentacija uz Očitovanje ne mijenjaju činjenice utvrđene revizijom, Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu da se međusobno usklade podaci o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 145.987.695,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 115.451.556,00 kn i čine 79,1 % ukupno ostvarenih rashoda. U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremeni rad za 2022. u iznosu od 1.558.118,00 kn.

Prema listama prekovremenih sati, prekovremeni rad za 81 djelatnika trajao je više od zakonom propisanog ograničenja godišnjeg broja sati, i to za 79 zdravstvenih djelatnika do 516 sati godišnje, a za dva administrativno-tehnička djelatnika do 16 sati godišnje.

Prema odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeka potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno.

Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od 180 sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od 250 sati godišnje.

Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23) nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika duže od 180 sati godišnje.

Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %. Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesečni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom radniku platiti prekovremeni rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

- 4.2. *U Očitovanju Klinika navodi da je obvezna poduzeti aktivnosti u cilju organizacije prekovremenog rada djelatnika u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Nadalje, naglašava da je svjesna problema prekomjernog broja sati prekovremenog rada i da je to problem s kojim se susreće cijelo zdravstvo. Također, navodi da se prekovremeni rad najvećim dijelom odnosi na rad liječnika u dežurstvu. Klinika smatra da se prekovremeni rad liječnika, ostvaren zbog rada u dežurstvu, ne može interpretirati kao tipičan prekovremeni rad na koji se primjenjuju ograničenja iz Zakona o radu. Nadalje, obrazlaže da Zakon o zdravstvenoj zaštiti u iznimnim slučajevima, zbog potrebe posla, dozvoljava prekovremeni rad duži od 48 sati tjedno, uz pisani pristanak zaposlenika. Liječnici Klinike, koji su uključeni u dežurstvo, potpisali su izjavu kojom su pristali raditi prekovremeno odnosno duže od prosječnih 48 sati tjedno u svakom razdoblju od četiri uzastopna mjeseca. Klinika smatra da u predmetnom slučaju treba primijeniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti kao lex specialis u odnosu na Zakon o radu. Takvo pravno shvaćanje je u skladu s trenutnom sudskom praksom jer prekršajni sudovi donose odluke o isključenju protupravnosti zbog odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti prema kojoj su zdravstvene ustanove obvezne osigurati neprekidnu dostupnost zdravstvene zaštite. Klinika obrazlaže da je dežurstvo uobičajeni način organizacije liječničke službe jer Klinika mora funkcionirati sve dane u tjednu od 0 do 24 sata. Nadalje, Klinika obrazlaže da zbog ograničenog broja liječnika, sati odrađeni u dežurstvu ne mogu biti uključeni u redovan mjesečni fond sati niti ih se može kompenzirati kroz preraspodjelu radnog vremena i korištenje slobodnih dana te da u tom slučaju ne bi bilo dovoljno liječnika u redovnom radnom vremenu kada je najintenzivniji rad s pacijentima, što bi onemogućavalo pružanje odgovarajuće zdravstvene skrbi pacijentima.*

Uvažavajući nalog Državnog ureda za reviziju, Klinika navodi da će uzimati u obzir zakonske odredbe o prekovremenom radu u budućem organiziranju rada (prije svega rada u dežurstvu), koliko god je to moguće u okviru osiguranja dostupnosti zdravstvene zaštite.

5. Javna nabava

- 5.1. Klinika provodi postupke nabave na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi, Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. i ožujka 2022., Izmjena i dopuna Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave iz svibnja 2022. i prosinca 2022. te Postupnika iz lipnja 2016. i Izmjena i dopuna Postupnika iz ožujka 2019.

Planom nabave za 2022. iz siječnja 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 10.594.723,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon 22 izmjene i dopune Plana nabave procijenjena vrijednost nabave iznosi 26.127.876,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

U Planu nabave za pojedine predmete nabave, za koje je bilo planirano provođenje postupaka jednostavne nabave i otvorenih postupaka nabave, nedostaju podaci o evidencijskom broju nabave.

Odredbom članka 2., stavka 1., točke 1. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi određeno je da plan nabave sadrži evidencijski broj nabave.

Državni ured za reviziju nalaže u plan nabave unositi podatke u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi kako bi sadržavao sve propisane podatke o planiranim nabavama.

Planom nabave nije planirana nabava tehničkog materijala (odnosi se na vodoinstalaterski materijal, materijal za bravariju, građevinski materijal, elektromaterijal i drugi materijal), a nabavljen je u iznosu od 392.386,00 kn, usluge održavanja sustava vatrodajave, a nabavljene su u iznosu od 135.634,00 kn i laserskih pisača nabavljenih u iznosu od 28.545,00 kn. Tijekom godine, navedeni materijal, usluge i oprema nabavljeni su na temelju narudžbenica. Pri izradi plana nabave naručitelj bi trebao objediniti istovrsne predmete nabave, podijeliti ih u grupe te provesti odgovarajući postupak nabave.

Odredbom članka 28., stavka 5. Zakona o javnoj nabavi određeno je da se u planu nabave i registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Nadalje, bez primjene propisanih postupaka nabave, nabavljene su usluge održavanja kotlovnice (parnog i toplovodnog kotla) u iznosu od 112.099,00 kn te usluge održavanja ostale opreme (stroja za pranje rublja, fotokopirnog uređaja, računalne opreme) u iznosu od 80.314,00 kn. Nabava spomenutih usluga je obavljena na temelju narudžbenica. S obzirom na to da je vrijednost usluga veća od 20.000,00 kn, Klinika je trebala provesti postupak jednostavne nabave. Odredbama članaka 26. – 28. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave propisan je postupak nabave robe i usluga procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn.

Planom nabave za 2022. planirana je nabava klima uređaja, a procijenjena vrijednost nabave je iznosila 40.000,00 kn. Postupak jednostavne nabave klima uređaja pokrenut je na temelju Zahtjeva za pokretanje nabave (iz lipnja 2022.) u kojem je navedena procijenjena vrijednost nabave u iznosu od 75.000,00 kn, što nije u skladu s Planom nabave. Nakon provedenog jednostavnog postupka nabave, u srpnju 2022. zaključen je Ugovor o nabavi klima uređaja u iznosu od 60.638,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 75.797,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nakon okončanja postupka nabave, Klinika je donijela izmjene i dopune Plana nabave te je povećala procijenjenu vrijednost klima uređaja na iznos od 106.400,00 kn i objavila ih u EOJN RH.

Nadalje, putem narudžbenica, bez provedenog postupka nabave, dodatno su nabavljeni klima uređaji u iznosu od 49.323,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Odredbom članka 4. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave je određeno da se vrijednost nabave ne smije dijeliti s namjerom izbjegavanja primjene Zakona o javnoj nabavi ili postupaka propisanih Pravilnikom. Nadalje je odredbom članka 9. spomenutog Pravilnika određeno da Odsjek nabave obrađuje Zahtjev za pokretanje postupka nabave i uspoređuje ga s Planom nabave i Financijskim planom. U slučaju nerazumljivosti ili nepotpunosti zahtjeva za pokretanje postupka nabave, Odsjek nabave ovlašten je Zahtjev za pokretanje postupka nabave vratiti na doradu ustrojstvenoj jedinici ili tražiti stručno mišljenje drugih osoba zaposlenih u Klinici. U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22) u dijelu u kojem se iznosi u kunama zamjenjuju eurima.

Državni red za reviziju nalaže planom nabave planirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura te provoditi postupke nabave i postupati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave.

Prema obrazloženju Klinike, u postupcima jednostavne nabave ne provodi se analiza tržišta, već se koristi vlastita baza podataka u kojoj se nalaze dobavljači koji su u prethodnim nabavama zadovoljili ili su sudjelovali u postupcima javne nabave za slične predmete nabave. U postupcima javne nabave najčešće se provode otvoreni postupci male vrijednosti za nabavu robe široke potrošnje pa se ne provodi analiza tržišta, dok se za ostale predmete nabave analiza tržišta provodi pretraživanjem mrežnih stranica. Kod provođenja otvorenog postupka javne nabave velike vrijednosti provodi se postupak prethodnog savjetovanja. Klinika nema dokumentaciju o provedenim analizama tržišta.

Prethodna analiza tržišta provodi se kako bi se gospodarski subjekti upoznali s potrebama i zahtjevima vezanim za pojedinu nabavu, prikupile dokumentirane informacije o postojećim i potencijalnim ponuditeljima, zatražile informativne ponude gospodarskih subjekta kako bi se analizirale i usporedile cijene, kvaliteta roba ili usluga, duljina rokova isporuke i slično.

Nadalje, prethodna analiza tržišta provodi se i radi realnijeg utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno cjelokupnog plana nabave.

Odredbom članka 198., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da, prije pokretanja postupka javne nabave, javni naručitelj u pravilu provodi analizu tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima u vezi s nabavom. Odredbama članka 8. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta o javnoj nabavi, naručitelj provodi analizu tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskog subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom. Analiza tržišta obuhvaća prikupljanje informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu te drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje prije pokretanja postupaka nabave istraživati i analizirati tržište u cilju pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave te provedeno dokumentirati.

- 5.2. U vezi s navodom da Klinika u Plan nabave nije unijela za sve predmete nabave evidencijski broj nabave, Klinika u Očitovanju navodi da će ubuduće unositi u plan nabave evidencijske brojeve nabave za sve predmete nabave. Nadalje, Klinika obrazlaže da se radi o predmetima nabave koji nisu realizirani ili ih je za Kliniku provodio Grad Zagreb. U vezi s navodom da je bez postupaka nabave nabavljen tehnički materijal i usluge u iznosu od 392.386,00 kn, Klinika obrazlaže kako to nije točno te navodi da taj iznos odgovara iznosu u bilanci Klinike na računu 061397 i da za pojedine nabavljene predmete ima sklopljene ugovore na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave. U okviru Očitovanja Klinika je dostavila tablicu s popisom nabavljenog tehničkog materijala za koji je zaključen ugovor te proveden propisani postupak nabave. Također, Klinika navodi da je iz navedenih podataka vidljivo kako je temeljem ugovora (te time i provedenih postupaka jednostavne nabave) nabavljeno ukupno 50.311,56 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosno 40.249.25 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Drugim riječima, bez postupaka nabave (tj. narudžbenicom) u okviru navedenog računa nabavljeno je ukupno 342.074,44 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosno 273.659.55 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U vezi s tehničkim materijalom, Klinika u Očitovanju navodi da su artikli zaliha tehničkog materijala izuzetno raznoliki te zadovoljavaju raznolike potrebe bolnice (od produženog kabela, umivaonika, baterija, žarulja, cijevi, čavla pa do zamjenskih dijelova za vozila itd.) zbog čega ih je izuzetno teško grupirati i provoditi postupke nabave. Također, obrazlaže da trenutačno radi analize svih artikala zaliha tehničkog materijala te da ima prostora grupirati sljedeće predmete jednostavne nabave: pribor za vodovod i kupaonu, građevinski i stolarski materijal te cilindri na vratima. Posebno naglašava da se ti predmeti nabave mogu grupirati u pojedinačne postupke jednostavne nabave, a nikako ne u jedan jedinstveni postupak nabave (javne ili jednostavne) odnosno nije pravilno očekivati da se tako raznoliki artikli grupiraju u jedan postupak nabave samo zato što su na istoj skupini konta, jednako kao što se ne može očekivati da se svi lijekovi grupiraju u samo jedan postupak javne nabave (što u konačnici ne radi ni Ministarstvo zdravstva u postupcima objedinjene nabave niti bilo tko drugi jer za to ne postoje objektivni razlozi). U vezi s navodom da Klinika nije provela postupak nabave za održavanje sustava vatrodjave u iznosu od 135.634,00 kn obrazlaže da je zakonska obveza da se sustav vatrodjave servisira dva puta godišnje i pregledava jednom godišnje (od treće ovlaštene tvrtke). Klinika u Očitovanju navodi da su usluge servisa vatrodjave u 2022. ostvarene u iznosu od 63.120,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, odnosno 50.496,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Spomenute servise izvršavale su tvrtke koje su ugradile predmetne sustave vatrodajave i koje su ih ovlaštene održavati te jedine posjeduju originalne dijelove nužne za održavanje predmetnih sustava i Klinika smatra da nisu povrijeđeni propisi nabave i zbog navedenog nisu u mogućnosti provoditi nabavu. Provjeru vatrodajave u 2022. izvršile su dvije ovlaštene tvrtke i ukupno je utrošeno 43.796,25 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosno 35.037,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Klinika navodi da je spomenuti propust otklonjen te da je u tijeku jedan jedinstven postupak jednostavne nabave koji će obuhvatiti sve provjere vatrodajave u Klinici. U vezi s nabavom pisača u ukupnom iznosu od 28.545,00 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosno 22.836,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, Klinika ukazuje da je samo 2.836,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost „premašila“ iznos od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za koji se prikuplja ponuda jednog gospodarskog subjekta odnosno izdaje narudžbenica. Također, Klinika naglašava da se radilo o zamjenama dotrajalih pisača koji zbog toga nisu bili pokriveni jednom jedinstvenom nabavom, nego su postupno provodili nabave za konkretne printere kada je postojala potreba za zamjenom. U Očitovanju Klinika navodi da je navedeni nedostatak već otklonila te je u tijeku objedinjeni postupak jednostavne nabave pisača koji je objavljen i vidljiv na mrežnim stranicama Klinike. U vezi s neprovođenjem postupaka nabave za usluge održavanja kotlovnice (parnog i toplovodnog kotla) u iznosu od 112.099,00 kn, Klinika u Očitovanju navodi da se ne radi o izbjegavanju provođenja postupaka nabave, nego o potpuno različitim uslugama koje se ne mogu grupirati. Također, navodi da se usluge odnose na servis plamenika koji obavlja ovlašteno društvo koje je predmetne plamenike puštalo u rad te da predmet nabave ne prelazi iznos od 20.000,00 kn i nije ga moguće grupirati s ostalim predmetima nabave. Nadalje, navodi da kemijsku analizu vode u parnoj kotlovnici nakon inspekcijskog nadzora nije moguće grupirati s ostalim predmetima nabave, a nabava ne prelazi 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Klinika obrazlaže da je ovlašteno društvo obavljalo usmjeravanje i servis sigurnosnih ventila i manometara i kod puštanja u rad parne kotlovnice u 2018. te da se radi o usluzi pregleda i umjeravanja. Nadalje, navodi da se izvanredni popravci na parnom i toplovodnom kotlu i plinskom bojleru odnose na popravak toplovodnog kotla (varenje radi propuštanja vode) i da ne prelaze iznos od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. S obzirom na to da se radi o izvanrednim i nepredvidivim kvarovima čija je sanacija bila hitna, Klinika smatra kako su ispunjene pretpostavke iz članka 14. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave Klinike u smislu slanja narudžbenice jednom gospodarskom subjektu. U vezi s navodom kako su bez primjene propisanih postupaka nabave nabavljene usluge održavanja ostale opreme (stroja za pranje rublja, fotokopirnog uređaja, računalne opreme i drugo) u iznosu od 80.314,00 kn, Klinika obrazlaže da se navedeni predmeti nabave ne mogu zajedno grupirati i ne mogu ih obaviti isti izvođači (primjerice, usluge održavanja stroja za pranje rublja, fotokopirnih uređaja, pisača i drugo). U vezi s nabavom usluga održavanja informatičke opreme, Klinika navodi da iznose 12.996,00 kn te da nije bilo potrebno provesti postupak nabave. Klinika navodi da zbroj iznesenih računa koje je iskazala u tablici u okviru Očitovanja iznosi ukupno 58.062,56 kn, a u izvješću je navedeno 80.314,00 kn te nije jasno na koje se predmete nabave odnosi razlika u iznosu od 22.251,44 kn, koja bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 17.801,15 kn, što ne prelazi prag od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U vezi s nabavom klima uređaja, Klinika obrazlaže da je provela postupak jednostavne nabave objavom na mrežnim stranicama te da je izabran izvršitelj usluga i zaključen ugovor u vrijednosti od 75.797,13 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nadalje, Klinika navodi da za preostali iznos od 49.323,00 kn nije provela propisane postupke nabave.

Kao opravdanje Klinika ističe da su sve nabave bile hitne, zbog kvarova postojećih klima uređaja (kao posebno hitan slučaj naglašava nabavu klima uređaja za server sobu koja je nužna jer je servere potrebno bez prestanka hladiti kako bi se nastavio njihov nesmetani rad, a time i funkcioniranje bolničkog informatičkog sustava), a provođenje propisanog postupka s objavom na mrežnim stranicama te poštivanje rokova za takav postupak ne bi rezultiralo isporukom klima uređaja na vrijeme. Klinika prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju i uzet će ih u obzir kako bi bolje planirala nabavu klima uređaja. U vezi s obavljanjem kontrole računa i plaćanja usnika za alkotest po većim cijenama od ugovorenih, Klinika prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju. U vezi s istraživanjem tržišta Klinika obrazlaže da provodi istraživanje tržišta u postupcima jednostavne nabave pretraživanjem mrežnih stranica, u postupcima jednostavne nabave za nabavu robe koja se nabavlja sukcesivno, ne istražuje tržište, nego koristi vlastitu bazu podataka (najčešće dobavljači koji su u prethodnim nabavama zadovoljili ili su sudjelovali u postupcima javne nabave za slične predmete nabave), u postupcima javne nabave, a provode se uglavnom otvoreni postupci male vrijednosti, ne provodi se analiza tržišta za sukcesivne nabave, s obzirom na to da se radi o robi široke potrošnje, analiza tržišta kod provođenja otvorenog postupka male vrijednosti provodi se za jednokratne nabave predmeta nabave koji imaju određene specifikacije, uglavnom pretraživanjem mrežnih stranica, kod provođenja otvorenog postupka javne nabave velike vrijednosti, prije početka postupka objavljuje prethodno savjetovanje (takvu nabavu u 2022. nisu imali). Za većinu nabava u 2022. nije postojala potreba za istraživanjem tržišta u smislu traženja informativnih ponuda te navodi primjer javne nabave za odvoz i zbrinjavanje medicinskog otpada. Nadalje, navodi da u slučaju nabave računala, pisača i sličnog na internetu postoje deseci stranica na kojima se mogu pronaći cijene i detaljne specifikacije proizvoda te ne postoji potreba za prikupljanjem dodatnih informativnih ponuda. Klinika naglašava da bi se pretraživanje mrežnih stranica te provedenih postupaka na EOJN trebalo smatrati istraživanjem tržišta, a ne samo prikupljanje informativnih ponuda jer tako dolazi do ispunjavanja smisla pozitivnih pravnih propisa, a ne samo njegove forme. Klinika je uspješno provodila postupke nabave bez žalbi ponuditelja.

- 5.3. Državni ured za reviziju naložio je planom nabave planirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura te provoditi postupke nabave i postupati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave. Odredbama članka 28., stavka 5. Zakona o javnoj nabavi određeno je da se u planu nabave i registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Planom nabave Klinike za 2022. nije planirana nabava tehničkog materijala (odnosi se na vodoinstalaterski materijal, materijal za bravariju, građevinski materijal, elektromaterijal i drugi materijal), a nabavljen je u iznosu od 392.386,00 kn, usluge održavanja sustava vatrodjave, a nabavljene su u iznosu od 135.634,00 kn i laserskih pisača nabavljenih u iznosu od 28.545,00 kn. Tijekom godine, tehnički materijal, usluge održavanja sustava vatrodjave i laserski pisači nabavljani su na temelju ponuda i narudžbenica. Pri izradi plana nabave naručitelj treba objediniti istovrsne predmete nabave, podijeliti ih u grupe te provesti odgovarajući postupak nabave. Iz materijalnog knjigovodstva je vidljivo da je pojedini tehnički materijal nabavljen u vrijednostima većim od 20.000,00 kn (primjerice, boje, lakovi i pribor nabavljeni su u iznosu od 25.094,00 kn).

Nadalje, u vezi s održavanjem sustava vatrodajave, iz glavne knjige i računa je vidljivo da su spomenute usluge nabavljene od više izvršitelja usluga u iznosima većim od 20.000,00 kn, na temelju ponuda dobavljača i narudžbenica, a usluge se najvećim dijelom odnose na pregled i ispitivanje sustava za dojavu požara na objektima Klinike, usluge zakonom propisanog pregleda, ispitivanja i mjerenja sustava zaštite od požara te na usluge redovnog i polugodišnjeg servisa sustava vatrodajave za koje nije proveden propisani postupak nabave. Iz propisa koji uređuju sustave za dojavu požara, proizlazi da sustav vatrodajave može održavati svaka ovlaštena osoba za održavanje takvog sustava i nije određeno da usluge održavanja sustava mora obavljati dobavljač od kojeg je sustav nabavljen. Iz glavne knjige i računa je vidljivo da se usluge održavanja kotlovnice (parnog i toplovodnog kotla) u iznosu od 112.099,00 kn odnose na održavanje parne kotlovnice u iznosu od 78.861,00 kn i toplovodne kotlovnice u iznosu od 33.238,00 kn (servisni obilazak, usluge zamjene dijelova, intervencije na kotlovnici i druge usluge). Usluge su nabavljene na temelju ponuda izvršitelja usluga i narudžbenica. Planom nabave za 2022., usluge popravaka i održavanja parnih kotlova i druge opreme planirane su u dva predmeta nabave u ukupnom iznosu od 75.200,00 kn te su bili predviđeni jednostavni postupci nabave. Nadalje, usluge održavanja ostale opreme (stroja za pranje rublja, fotokopirnog uređaja, računalne opreme) u iznosu od 80.314,00 kn odnose se na usluge popravaka stroja za pranje rublja nabavljene od jednog izvršitelja usluga u iznosu od 37.431,00 kn te na usluge održavanja i popravaka računala i fotokopirnog uređaja nabavljene od jednog izvršitelja usluga u iznosu od 42.883,00 kn.

Planom nabave za 2022. Klinika je planirala usluge popravka strojeva za pranje, sušenje i glačanje procijenjene vrijednosti u iznosu od 34.400,00 kn i usluge održavanja računalne opreme procijenjene vrijednosti u iznosu od 40.000,00 kn te su bili predviđeni postupci jednostavne nabave. S obzirom na to da je vrijednost usluga održavanja kotlovnice (parnog i toplovodnog kotla) te usluga održavanja ostale opreme (stroja za pranje rublja, fotokopirnog uređaja, računalne opreme) bila veća od 20.000,00 kn, Klinika je trebala provesti postupak jednostavne nabave. Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave propisan je postupak nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Pravilnikom se propisuje postupak nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn, postupak nabave procijenjene vrijednosti od 20.000,01 kn do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i postupak nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U svibnju 2022. donesene su Izmjene i dopune Pravilnika, koje se primjenjuju od svibnja 2022. te je propisano da postupke nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn provodi Klinika objavom poziva na dostavu ponude na svojim mrežnim stranicama. S obzirom na to da navodi iz Očitovanja i dostavljena dokumentacija uz Očitovanje ne mijenjaju činjenice utvrđene revizijom, Državni ured za reviziju ostaje pri danim nalozima te je Klinika obvezna planom nabave planirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura i provoditi postupke nabave te postupati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave. S obzirom na to da Klinika nije dostavila dokumentaciju i dokaze kojima bi se nedvojbeno utvrdilo da je provedeno istraživanje tržišta prije pokretanja postupka nabave, Državni ured za reviziju ostaje kod preporuke da je prije pokretanja postupaka nabave potrebno istraživati i analizirati tržište u cilju pribavljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima koji sudjeluju na tržištu, cijenama i drugim okolnostima koje utječu na uvjete nabave te provedeno dokumentirati. Provedbom istraživanja tržišta Klinika može dobiti više odgovora u vezi s predmetom nabave i procijenjenom vrijednosti.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Klinike za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Klinika postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Evidentirati potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima, primljene bjanko-zadužnice te garancije i police osiguranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. U vezi s evidentiranim obveznicama koje se odnose na ulaganja u Fond za razvoj nerazvijenih područja bivše države, skrenuta je pozornost na odredbu članka 37.a Izmjena i dopuna Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18).	31. prosinca 2017.	provedeno
2.	Rashodi	2016.	Obračunavati dodatak na plaću za posebne uvjete rada u skladu s Kolektivnim ugovorom.	srpanj 2019.	provedeno
3.	Javna nabava	2016.	Za nabavu lijekova, usluga zbrinjavanja bolničkog otpada, tehničkog materijala (elektromaterijal, vodoinstalaterski materijal, građevinski materijal, materijal za bravariju i drugo), usluga tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme te građevinskih objekata, tiskarskih i grafičkih usluga, usluga poštarine te za usluge održavanja programa za obračun plaća provesti propisane postupke nabave.	lipanj 2019.	djelomično provedeno

*Klinika nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2016.

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- U 2022. tehnički materijal (elektromaterijal, vodoinstalaterski materijal, građevinski materijal, materijal za bravariju i drugo) te usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme nabavljeni su bez primjene propisanog postupka nabave.

Klinika je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji je djelomično proveden.

- 1.2. *Klinika u Očitovanju navodi da je u potpunosti provela naloge iz područja računovodstva i poslovanja te rashoda i da je djelomično provela mjere iz područja javne nabave.*